

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

ULUSLARARASI ELEKTRONİK HABERLEŞME VE POSTA SEKTÖRLERİNDE GELİŞMELER BÜLTENİ

ARALIK 2025

SEKTÖREL ARAŞTIRMA VE STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	4
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER.....	12
AVRUPA KITASI	12
ALMANYA	12
AVUSTURYA	15
BELÇİKA.....	17
ÇEKYA.....	19
FRANSA	21
HOLLANDA.....	23
İNGİLTERE.....	25
İRLANDA	26
İSVEÇ.....	32
İSVİÇRE	35
İTALYA.....	38
POLONYA	42
PORTEKİZ	44
AMERİKA KITASI.....	47
ABD	47
ARJANTİN.....	53
KANADA.....	55
ASYA KITASI	59
ENDONEZYA	59
FİLİPİNLER	61
GÜNEY KORE	63
HİNDİSTAN.....	65
JAPONYA.....	67
KUVEYT.....	68
MALEZYA.....	70
SİNGAPUR	72
SUUDİ ARABİSTAN.....	74
TAYLAND	77
AFRİKA KITASI	78
GÜNEY AFRİKA	78

KENYA.....	80
MISIR	82
OKYANUSYA.....	86
YENİ ZELANDA	86
TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI	88
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ.....	88
KAZAKİSTAN	90
ÖZBEKİSTAN.....	92
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER	94
AB SAYISAL TEK PAZARI	94
BEREC.....	97
ENISA.....	98
ETSI	102
GSMA.....	104
UPU	107

ÖNSÖZ

Teknolojik gelişmeler, günümüzde ekonomik büyümeden toplumsal kalkınmaya kadar her alanda belirleyici bir güç haline gelmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), yalnızca bireylerin ve kurumların hayatını kolaylaştırmakla kalmamakta, aynı zamanda küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmanın temel taşlarını oluşturmaktadır. Elektronik haberleşme ve posta sektörü de bu dönüşüm sürecinde kritik bir rol üstlenerek, bilgi akışını hızlandırmakta ve ülkeler arasındaki etkileşimi güçlendirmektedir.

Hızla değişen teknoloji dünyasında ayakta kalmak ve rekabet gücümüzü artırmak için yeni teknolojilere hızla uyum sağlamalı, etkili düzenleyici çerçeveler oluşturmalıyız. Uluslararası işbirlikleri ve teknoloji transferi gibi fırsatları değerlendirerek küresel ekonomide daha güçlü bir konum elde etmek hepimiz için önemli bir hedeftir.

Bizler, teknolojiyi yalnızca bir araç olarak değil, ekonomik büyümenin, toplumsal refahın ve uluslararası rekabetçiliğin temel unsuru olarak görüyoruz. Bu doğrultuda, inovasyonu teşvik eden, stratejik adımlar atan ve güçlü bir teknoloji ekosistemi oluşturan politikalar geliştirmeye devam edeceğiz.

Bu kapsamda, uluslararası kuruluşlar ile öncü ülkelerin elektronik haberleşme ve posta sektörlerindeki gelişmelerini ve düzenlemelerini içeren “Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanarak BTK internet sayfasında kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Bu bültenin, sektördeki paydaşlarımıza ve tüm ilgililere faydalı olmasını temenni ediyorum.

Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU
Kurul Başkanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

2025 yılı Aralık ayı bülteninde;

- Avrupa kıtasından; Almanya, Avusturya, Belçika, Çekya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İsveç, İsviçre, İtalya, Polonya ve Portekiz,
- Amerika kıtasından; ABD, Arjantin ve Kanada,
- Asya kıtasından; Endonezya, Filipinler, Güney Kore, Hindistan, Japonya, Kuveyt, Malezya, Singapur, Suudi Arabistan ve Tayland,
- Afrika Kıtasından; Güney Afrika, Kenya ve Mısır,
- Okyanusya kıtasından; Yeni Zelanda ile
- Türk Devletleri Teşkilatından; Azerbaycan, Kazakistan ve Özbekistan ülkelerindeki gelişmeler incelenmiştir.
- Uluslararası kuruluşlardan ise; AB Sayısal Tek Pazarı, BEREC (Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu, Body of European Regulators for Electronic Communications), ENISA (Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı, European Union Agency for Cybersecurity), ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartlar Enstitüsü, European Telecommunications Standards Institute), GSMA (GSM Association) ve UPU (Dünya Posta Birliği, Universal Postal Union tarafından hazırlanan raporlara ve gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International'ın "Country Updates", "Telecommunications Flashes" bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2025 yılı Aralık ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- Almanya Federal İdare Mahkemesi, 2019 yılında yapılan 5G spektrum ihalesinin yasal dayanağını iptal ederek, Düzenleyici Kurum BNetzA'nın, kapsama yükümlülükleri konusunda Ulaştırma Bakanlığının siyasi baskısına boyun eğerek bağımsızlığını tehlikeye attığına hükmetmiştir.
- Avrupa Komisyonu, Alman Telekom Düzenleme Kurumu BNetzA'yı, Avrupa Elektronik Haberleşme Kanunu tarafından zorunlu kılınan 30 günlük asgari süreyi karşılamayan ulusal istişareler yürütmekle eleştirmiştir.
- Vodafone, Avrupa şebekelerinde internet eşleştirmesini yönetmek için Almanya merkezli Inter.link'i seçerek, şebeke bağlantısında stratejik bir değişiklik yaptığını duyurmuştur.
- Alman Düzenleyici Kurum BNetzA, bant genişliği hızlarına dayalı önceki ayrımlardan uzaklaşarak, Toptan Özel Kapasite (WDC - Wholesale Dedicated Capacity) piyasasının tamamına düzenleyici gözetimi genişletmek için stratejik bir çerçeve açıklamıştır.
- Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu RTR, 2025 yılı ikinci çeyreğine ilişkin pazar verilerini içeren Telekom Monitör raporunu yayımlamıştır.
- Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü BIPT, Child Focus kuruluşunun Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında "güvenilir ihbarcı (trusted flagger)" statüsü için yaptığı başvuruya ilişkin kararını yayımlamıştır.
- Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü BIPT, 3800–4200 MHz frekans bandında yerel özel ağlara ilişkin 19 Aralık 2023 tarihli kararın değiştirilmesine ve ITU'nun E.212 sayılı numaralandırma standardında yer alan mobil şebeke kodlarının tahsisine yönelik taslak karar hakkında kamuoyu görüşü süreci başlatmıştır.
- Çekya Telekomünikasyon Ofisi (CTO) Telekomünikasyon Akademisi projesi dijital okuryazarlık, çevrimiçi güvenlik ve telekomünikasyon ve posta hizmetleri konularına odaklanan rekor sayıda olmak üzere toplam 303 ders düzenleyerek, 2025 yılında bir kez daha önceki yılları geride bırakmıştır.

- Fransa genelinde mobil işletmeciler tarafından açıklanan 2G ve 3G teknolojilerinin aşamalı olarak kullanımdan kaldırılması sürecinin bir parçası
- olarak, Düzenleyici Kurum Arcep, "2G" ve "3G/2G" SIM kartlarına yönelik özel bir üç aylık gözlem programı yürütmüştür.
- Hollanda Piyasa ve Tüketici Kurumu ACM, Telekom İzleme Raporu'na göre; 2025 yılının üçüncü çeyreğinde, Hollanda'daki tüm tüketiciler toplamda 817 milyon gigabayt mobil veri tüketmiştir.
- İngiltere Düzenleyici Kurumu OFCOM, geçtiğimiz yaz aylarında BT ve Three mobil şebekelerinde yaşanan kesinti ile ilgili soruşturma başlattığını duyurmuştur.
- İrlanda'da 2014/53AB sayılı Telsiz Ekipmanları Direktifi'nin terminal ekipmanlarının siber gerekliliklere ilişkin alt düzenlemesi olan 2022/30 sayılı Tüzüğü'nün etkin bir şekilde uygulanmasını dikkate alarak İrlanda'da piyasaya telsiz ekipmanı süren iktisadi işletmeciler için hazırlanan kılavuz 16 Aralık 2025 tarihinde yayımlanmıştır.
- Hükümet, İrlanda'nın dijital altyapısının gelecekteki sel ve fırtınalar gibi doğal afetlere karşı dayanıklılığını nasıl güçlendireceğini ortaya koyan ikinci Sektörel Uyum Planı'nı (SAP, Sectoral Adaptation Plan) yayınlamıştır.
- İsveç Posta ve Telekomünikasyon İdaresi-PTS, ülkenin üst düzey alan adı olan ".se" uzantısının yönetiminden sorumlu kuruluşu olan İsveç İnternet Vakfı (Internetstiftelsen) üzerindeki denetimlerini tamamlamıştır.
- İsveç'in dijitalleşme hedeflerinde kilit rol oynayan genişbant desteklerinde 2022 yılı projeleri için son tarihe gelinmiştir.
- İsviçre'de Swisscom, 3G (UMTS - Evrensel Mobil Telekomünikasyon Sistemi) mobil şebeke altyapısıyla sunulan hizmetleri 31 Aralık 2025 itibarıyla resmi olarak sonlandırmaktadır.
- İsviçre'de Swiss Post, hizmet sunumunda mükemmelliği sürdürmek ve artan beklentileri karşılamak için, tüm departman ve ekiplerdeki işlerin yürütülmesini yeniden tasarlamaya karar vermiştir.

- İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), son kullanıcıların sözleşmelerini erken feshetmeleri durumunda işletmecilere ödemeleri gereken cezaların hesaplanma yönteminde olası değişiklikler konusunda kamuoyu görüşü alma süreci başlatmıştır.
- İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 2025 yılı Mayıs ayında yürürlüğe giren sahte arama önleme kurallarını mobil aramalara da genişletmiştir.
- İtalyan telekomünikasyon düzenleyicisi AGCOM'un içerik dağıtım ağları (CDN, content delivery networks) için genel yetkilendirme sürecine karşı, Netflix, Amazon ve ardından Meta ile Cloudflare, Lazio Bölge İdari Mahkemesi'ne (TAR) itirazda bulunmuştur.
- Polonya Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE) tarafından yapılan resmi duyuruya göre, 1 Ocak 2026 – 31 Aralık 2026 tarihleri arasında geçerli olacak azami sabit ve mobil çağrı sonlandırma ücretleri (FTR ve MTR) belirlenmiştir.
- Polonya Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE) Başkanı, yürütülen iki aşamalı ihale sürecinin ardından, ülke genelindeki evrensel posta hizmetlerinin 2035 yılına kadar Poczta Polska tarafından yürütüleceğini açıklamıştır.
- Portekiz'in dijital güvenlik ve haberleşme stratejilerinde kritik bir yapısal değişikliğe gidilerek 4 Aralık 2025 tarihinde yayımlanan yeni kararname ile Portekiz Haberleşme İdaresi (ANACOM), ülkenin siber güvenlik alanındaki "Ulusal Sektörel Otoritesi" olarak görevlendirilmiştir.
- Portekiz Haberleşme İdaresi (ANACOM), 3 Aralık Dünya Engelliler Günü kapsamında, elektronik haberleşme hizmetlerinin engelli bireyler için daha erişilebilir ve kapsayıcı hale getirilmesine yönelik, dijital hakları açıklayan kapsamlı bir rehber yayımlamıştır.
- ABD'de AT&T, yasadışı ırkçı ayrımcılığı ve israfı sona erdirmeye bağlamında daha önce belirlenen "Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık (DEI)" programlarını kaldıran son telekomünikasyon şirketi olmuştur.
- ABD'de, Çinli ekipman üreticisi ZTE'nin, geçmişe dönük rüşvet iddialarını çözüme kavuşturmak amacıyla ABD hükümetine 1 milyar ABD Doları tutarında bir ödeme yapma ihtimaliyle karşı karşıya olduğu ifade edilmektedir.

- ABD Posta Servisi (USPS) 2025 yılı Aralık ayı ortası itibariyle “Son Mil Teslimat Ağına Erişim (Access to Last-Mile Delivery Network)” için ihale açacağını duyurmuştur.
- Arjantin Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM) ve Güvenlik Bakanlığı, Kamu Yararı Kapsamındaki Bağlanabilirlik Programı çerçevesinde “Erken Uyarı Sistemi – AlertAR” Özel Projesi’nin uygulamaya alındığını duyurmuştur.
- Bell Kanada, Queen’s Üniversitesi ile yeni bir yapay zekâ fabrikasının inşasının temelini oluşturan bir anlaşma imzalamıştır.
- Kanada Postası ile Kanada Posta İşçileri Sendikası’nın (CUPW), hem Kentsel (UPO) hem de Kırsal ve Banliyö Posta Taşıyıcıları (RSMC) pazarlık birimleri için geçici anlaşmaya vardığı bildirilmiştir.
- Endonezya İletişim ve Dijital Bakanlığı, Aceh, Kuzey Sumatra ve Batı Sumatra eyaletlerinde ani selderden etkilenen bölgelerde SATRIA-1 uydusuna dayalı 10 internet servis noktası sağlayarak bağlantı iyileştirmesini hızlandırmaktadır.
- Filipin veri merkezi geliştiricisi ve işletmecisi A-FLOW Filipinler'deki ilk veri merkezini resmen açmıştır.
- Güney Kore'nin telekomünikasyon ve ücretli TV hizmetleri gelirlerinin, mobil ve sabit sesli hizmet gelirlerindeki düşüşün etkisiyle, mobil veri ve sabit genişbant gelirlerindeki istikrarlı büyümeye rağmen, 2024'teki 31,8 milyar ABD Dolarından 2029'da yıllık bileşik büyüme oranı (CAGR) %0,5 ile 32,6 milyar ABD Dolarına hafif bir artış göstermesi beklenmektedir.
- Hindistan Telekomünikasyon Düzenleyici Kurumu (TRAI) 16 Aralık 2025 tarihinde, Hindistan Sigorta Düzenleme ve Geliştirme Kurumu (IRDAI) tarafından düzenlenen kuruluşların, tüketicilere hizmet ve işlem aramaları yapmak için “1600” serisi numaralarını en geç 15 Şubat 2026 tarihine kadar benimsemelerini zorunlu kılan bir talimat yayımlamıştır.
- Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC), “Telekomünikasyon Sektöründe Piyasa Doğrulamasına İlişkin Yıllık Rapor (2024 Mali Yılı) Taslağı” hakkında yapılan kamuoyu görüşlerinin sonuçlarıyla birlikte nihai yıllık raporu yayımlamıştır.

- Kuveyt, hızlı dijital dönüşümler doğrultusunda ve bölge genelinde geleceğin hizmetlerini desteklemek amacıyla, internet altyapısı ve yönetişimi alanında bölgesel iş birliğini güçlendirme taahhüdünü yeniden teyit etmiştir.
- Malezya’da yapay zeka veri merkezlerine enerji sağlamak üzere planlanan 250 MW’lık güneş enerjisi projesi duyurulmuştur.
- Singapur Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA) ile Ekonomik Kalkınma Kurulu (EDB) veri merkezlerinin sürdürülebilir büyümesini kolaylaştırmaya yönelik olarak ikinci veri merkezi başvurusu için paydaşlara çağrıda bulunmaktadır.
- Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu (CST), ülkedeki radyo hizmetlerine tahsis edilen spektrumun kullanım esaslarını düzenleyen Ulusal Frekans Planı (NFP) taslağına ilişkin kamu istişare sürecini başlatmıştır.
- Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu (CST) tarafından, Krallık genelinde çevrim içi oyunlarda telekomünikasyon hizmet sağlayıcılarının performans kalitesini değerlendiren 2025 yılı 3. Çeyrek Game Mode Raporu yayımlanmıştır.
- Tayland, Myanmar ve Çin, Myanmar’ın Kayin Eyaleti’ndeki bazı bölgelerde faaliyet gösteren çevrimiçi kumar ve dolandırıcılık ağlarına karşı, yasa dışı geçiş yapan kişilerin tespiti ve soruşturulması yoluyla iş birliğini artırmaktadır.
- Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA), NEWCO’ya ait olan Bireysel Elektronik Haberleşme Hizmeti (I-ECS) ve Bireysel Elektronik Haberleşme Şebeke Hizmeti (I-ECNS) lisanslarının kontrol devrinin tamamlandığını ve bu kapsamda Vodacom (Pty) Ltd’nin, NEWCO bünyesine azınlık kontrolüne sahip bir hissedar olarak entegre edildiğini teyit etmiştir.
- Kenya, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nda WSIS+20 Sonuç Belgesi’nin kabul edilmesine katkıda bulunmuş ve bu gelişme, küresel dijital iş birliği açısından önemli bir dönüm noktası olarak kayda geçmiştir.

- Mısır İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı yaptığı açıklamada, Mısır'ın gelecek yıl 15 milyon cep telefonu üretmeyi ve cihazları uluslararası pazarlara ihraç etmeye başlamayı hedeflediğini söylemiştir.
- Mısır Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA), Mısır dahil 150'den fazla ülkede akıllı telefon kullanıcılarını hedef alan sofistike hackleme girişimleri konusunda vatandaşlara uyarıda bulunmuştur.
- Mısır Dışişleri Bakanlığı ile İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı, Ulusal Posta İdaresi aracılığıyla belge doğrulama hizmetlerini başlatmak için bir iş birliği protokolü imzalamıştır.
- Yeni Zelanda'da, Microsoft tarafından kurulan NZ North hiperskal bulut veri merkezi bölgesi, faaliyete geçmesinin üzerinden geçen bir yılın ardından ülkenin gelişmekte olan yapay zekâ ekonomisinin temel altyapılarından biri hâline gelmiştir.
- Azerbaycan İnovasyon ve Dijital Kalkınma Ajansı (IDDA) bünyesinde faaliyet gösteren Azerbaycan Siber Güvenlik Merkezi tarafından, CyberCollab Projesi kapsamında medya temsilcilerine yönelik bir siber farkındalık eğitimi düzenlenmiştir.
- Kazakistan'da Google tarafından geliştirilen yapay zekâ modeli Gemini, Kazakça dil desteğiyle kullanıma sunulmuştur.
- Kazakistan Cumhuriyeti Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanlığı ile ağ ve siber güvenlik alanında küresel lider konumda bulunan Cisco arasında; yapay zekâ, yüksek performanslı bilişim ve dijital dönüşüm alanlarında stratejik iş birliğini güçlendirmeyi amaçlayan bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzalanmıştır.
- Özbekistan Bilgi ve İletişim Teknolojileri Merkezi UZINFOCOM temsilcileri ile Kırgızistan Cumhuriyeti Dijital Kalkınma Bakanlığı temsilcileri arasında Bişkek'te bir çalışma toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- Özbekistan'da 2025 yılı, internet altyapısının temel unsurlarından biri olan .UZ ulusal alan adı için 30 yıllık gelişim sürecinin tamamlandığı bir yıl ve stratejik açıdan önemli kazanımların elde edildiği bir dönüm noktası niteliğinde olmuştur.

- Avrupa Komisyonu, Dijital Hizmetler Yasası (Digital Services Act – DSA) kapsamında öngörülen gereklilikler doğrultusunda, TikTok’un hizmetlerinde yer alan reklamlara ilişkin tam şeffaflığı sağlayacak reklam arşivleri sunma taahhüdünü güvence altına almıştır.
- Avrupa Komisyonu, Dijital Hizmetler Yasası kapsamındaki şeffaflık yükümlülüklerini ihlal etmesi nedeniyle X platformuna 120 milyon Avro idari para cezası vermiştir.
- BEREC, Avrupa Komisyonu’nun Dijital On Yıl Politika Programı’nın (DDPP) gözden geçirilmesine ilişkin sunduğu resmi görüşte, 2030 hedef ve göstergelerinin hem iddialı hem de gerçekçi olacak şekilde güncellenmesi gerektiğini vurgulamıştır.
- ENISA tarafından yürütülen ve siber güvenlik politikalarının Avrupa Birliği genelindeki kuruluşlarda pratikte nasıl uygulandığını; bu politikaların yatırımlar, kaynaklar ve faaliyetler üzerindeki etkilerini inceleyen bir çalışmanın bulgularını ortaya koyan NIS (Ağ ve Bilgi Sistemleri Güvenliği Direktifi) 2025 Yılı Yatırımları Raporu yayımlanmıştır.
- ETSI, Entegre Algılama ve İletişim (Integrated Sensing and Communication – ISAC) alanında dört yeni Çalışma Maddesinin (Work Item) başlatıldığını duyurmuştur.
- GSMA Intelligence tarafından yayımlanan “Avrupa’da Spektrum Fiyatlandırması ve Yenilemeler” başlıklı rapor, Avrupa’nın mevcut spektrum fiyatlandırma yaklaşımının mobil sektör üzerindeki yatırım baskılarını artırdığını ortaya koymuştur.
- 2018 yılında başlatılan UPU Toplumsal Burs Programı, posta sektöründe kadın liderlerin güçlendirilmesine yönelik önemli girişimlerden biri hâline gelmiştir.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

AVRUPA KITASI

ALMANYA

Nüfusu:	83.684.929
Yüzölçümü:	357,021 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	48,264 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BNETZA
Mobil Şebeke Abonesi:	111.872.000
Sabit Şebeke Abonesi:	43.000.000
İnternet Kullanım Oranı(%)	86

1. Almanya’da 2019 Yılında Gerçekleştirilen 5G İhalesine Yargı Engeli

Almanya Federal İdare Mahkemesi, 2019 yılında yapılan 5G spektrum ihalesinin yasal dayanağını iptal ederek, Düzenleyici Kurum BNetzA'nın, kapsama yükümlülükleri konusunda Ulaştırma Bakanlığının siyasi baskısına boyun eğerek bağımsızlığını tehlikeye attığına hükmetmiştir¹. Mahkeme, bu dış etkinin, özellikle BNetzA'nın hizmet sağlayıcılar ve Sanal Mobil Şebeke İşletmecileri için şebeke erişimini zorunlu kılmama kararıyla ilgili olarak, tarafsızlık izlenimi verdiği karar vermiştir. Buna yanıt olarak BNetzA, kusurlu yasal çerçeveyi değiştirmek için yeni bir prosedür başlatmış ve paydaşlardan 2026 yılı Ocak ayına kadar görüşlerini sunmalarını istemiştir. Düzenleyici kurum teknik olarak mevcut lisansları iptal etme ve ihaleyi tekrar etme yetkisine sahip olsa da, uzmanlar bunun yerine üçüncü taraf sağlayıcılar için belirli erişim gerekliliklerinin yeni düzenleyici standartlarla daha uyumlu hale getirileceğini ve orijinal kuralların çoğunun korunacağını tahmin etmektedir.

¹ 10.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. AB Komisyonu, Almanya'yı Danışma Süreleri Nedeniyle Eleştirdi

Avrupa Komisyonu, Alman Telekom Düzenleme Kurumu BNetzA'yı, Avrupa Elektronik Haberleşme Kanunu tarafından zorunlu kılınan 30 günlük asgari süreyi karşılamayan ulusal istişareler yürütmekle eleştirmiştir.² Komisyon, özellikle toptan Ethernet VPN hizmetleri ve ortak yerleşim hizmetleri fiyatlandırması ile ilgili vakaları örnek göstererek, düzenleyicilerin paydaşlara yorum yapmaları için “makul bir süre” tanımaları gerektiğini vurgulamış ve bu sürenin ancak istisnai durumlarda 30 günden kısa olabileceğini belirtmiştir. Komisyon, Alman idari prosedürlerinde sistematik gecikmeler ve geriye dönük fiyat uygulamalarının sıkça kullanıldığını belirtirken, BNetzA'nın sermaye maliyetlerinin hesaplanmasına ilişkin metodolojisinde olumlu bir değişiklik olduğunu ve bu metodolojinin artık AB kılavuzuyla tamamen uyumlu olduğunu kabul etmiştir.

3. Vodafone, Inter.link Ortaklığı ile Bulut Tabanlı Eşleme Modeline Geçiş Yapıyor

Vodafone, Avrupa şebekelerinde internet eşleştirmesini yönetmek için Almanya merkezli Inter.link'i seçerek şebeke bağlantısında stratejik bir değişiklik yaptığını duyurmuştur³. Bu değişiklik, Almanya'da başlayacak ve 2026'da genişletilecektir. Bu hamle, internet değişim noktalarındaki geleneksel kamu eşleştirmesinden, bulut benzeri esneklik sunan ve hem Vodafone hem de toptan satış ortakları için hızlı ölçeklendirme ve daha düşük bağlantı maliyetleri sağlayan özel bir “hizmet olarak şebeke” modeline geçişi işaret etmektedir. Vodafone, bu ortaklık sayesinde mevcut 4000 bağlantısını otomatikleştirmeyi ve kolaylaştırmayı hedeflerken, veri yoğun trafiğinde tutarlı performans sağlamak için büyük bulut işletmecileri ve akış hizmetleriyle doğrudan ve yüksek kapasiteli bağlantılarını sürdüreceğini açıklamıştır.

² 10.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

³ 10.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

4. BNetzA'dan Toptan Özel Kapasite Pazarı İçin Yeni Düzenleme Önerisi

BNetzA, Almanya'da Toptan Özel Kapasite (WDC - Wholesale Dedicated Capacity)⁴ pazarının tamamını kapsayacak şekilde, öncül düzenleyici gözetimi genişletmeyi öngören yeni bir çerçeve açıklamıştır. Buna göre, etkin piyasa gücüne sahip olarak belirlenen Telekom Deutschland, artık yalnızca belirli hız eşiklerine değil, tüm bant genişliklerine yönelik yükümlülüklerle tabi olacaktır.

Teklif kapsamında Deutsche Telekom'un, makul talepler doğrultusunda şebekesini genişletmesi, kanallar ve karanlık fiberlere zorunlu erişim sağlaması ve ayrımcılık yapmama kurallarına daha sıkı şekilde uyması öngörülmektedir. Ayrıca, rekabeti artırmak amacıyla tüm toptan özel kapasite ürünlerine (VPN hizmetleri dâhil) LRIC (uzun dönem artan maliyet) esaslı önceden fiyat kontrolü getirilmesi ve şeffaflığın artırılması planlanmaktadır.

⁴ AB'nin 2020/2 numaralı öncül tanımlı pazarı

AVUSTURYA

Nüfusu:	9.142.465
Yüzölçümü:	83.879 km ²
Kişi Başına Gelir:	50,277 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (RTR)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.070.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.2

Veri Hacminde Artış

Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu RTR, 2025 yılı ikinci çeyreğine ilişkin pazar verilerini içeren Telekom Monitör raporunu yayımlamıştır. Buna göre, 2025 yılının ikinci çeyreğinde sabit ve mobil şebekeler üzerinden toplam 3.105 petabayt veri tüketilmiştir. Bu miktar, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %11 oranında (308 petabayt) artışa karşılık gelmektedir. Uzun dönemli veri serileri incelendiğinde, mobil veri hacmindeki çeyreklik artışların sabit veri hacmine kıyasla daha güçlü seyrettiği görülmektedir. 2025 yılının ikinci çeyreğinde toplam veri hacminin %55,6'sı sabit şebekeler, %44,4'ü ise mobil şebekeler üzerinden gerçekleştirilmiştir. Makineden makineye (M2M) iletişim için kullanılan SIM kartları kategorisinde yıllık bazda %20 oranında artış kaydedilmiştir. 2025 yılının ikinci çeyreğinde Avusturya'daki mobil işletmeciler tarafından toplam 25,59 milyon M2M SIM kartı rapor edilmiştir. Söz konusu SIM kartları, başta araçlar olmak üzere, Avusturya dışında da M2M iletişim amacıyla kullanılmaktadır. Aynı dönemde, Avusturya'da bireysel kullanım amacıyla kullanılan SIM kart sayısı 13,72 milyon olarak kaydedilmiş olup, bu rakam bir önceki yılın aynı çeyreğine kıyasla %0,6 oranında artış göstermiştir. 2025 yılının ikinci çeyreğinde Avusturya'nın en büyük mobil işletmecisi olan A1, %36,2 pazar payı ile

liderliğini sürdürmüştür. A1'i %24,9 ile Magenta, %20,4 ile Drei izlemiştir. HoT'un pazar payı %9,8, Mass Response (Spusu)'nun pazar payı ise %5,3 olarak gerçekleşmiştir.⁵

⁵12.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.rtr.at/TKP/presse/-pressemitteilungen/presseinformationen_2025/pinfo12122025tkp.de.html adresinden ulaşılabilir.

BELÇİKA

Nüfusu:	11.720.763
Yüzölçümü:	30,528 km ²
Kişi Başına Gelir:	44.283.21 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü-BIPT
Mobil Şebeke Abonesi:	11.380.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.950.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.3

1. Child Focus'ın "Güvenilir İhbarcı" Statüsüne İlişkin Karar

Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü BIPT, Child Focus kuruluşunun Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında "güvenilir ihbarcı (trusted flagger)" statüsü için yaptığı başvuruya ilişkin kararını yayımlamıştır⁶. Kararda, Child Focus'ın çevrim içi ortamda yasa dışı içeriklerin bildirilmesine yönelik yetkinliği ve güvenilirliği değerlendirilmiş; başvurunun hukuki ve düzenleyici çerçeveye uygunluğu ele alınmıştır. Bu karar, çevrim içi içerik denetimi ve çocukların korunmasına yönelik mekanizmaların güçlendirilmesi açısından önemli bir adım niteliği taşımaktadır.

2. 3800–4200 MHz Bandı ve ITU E.212 Numaralandırma Standardı Mobil Şebeke Kodlarına İlişkin Kamuoyu Görüşü

Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü BIPT, 3800–4200 MHz frekans bandında yerel özel ağlara ilişkin 19 Aralık 2023 tarihli kararın değiştirilmesine ve ITU'nun E.212 sayılı numaralandırma standardında yer alan mobil şebeke

⁶ 22.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bipt.be/operators/-publication/decision-of-22-december-2025-on-child-focus-application-for-the-status-of-trusted-flagger> adresinden ulaşılabilmektedir.

kodlarının tahsisine yönelik taslak karar hakkında kamuoyu görüşü süreci başlatmıştır⁷. Bunun amacı, özellikle özel yerel ağların kullanım koşulları, frekans tahsisi ve numaralandırma hususlarında güncel ihtiyaçların karşılanmasıdır. İlgili taraflar, taslak karar hakkında görüş ve değerlendirmelerini 14 Şubat 2026 tarihine kadar BIPT'ye iletebilecektir.

⁷ 22.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bipt.be/operators/publication-/decision-of-22-december-2025-on-child-focus-application-for-the-status-of-trusted-flagger> adresinden ulaşılabilir.

ÇEKYA

Nüfusu:	10.763.853
Yüzölçümü:	78.871 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	41.228 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Çekya Telekomünikasyon Ofisi (CTO)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.101.360
Sabit Şebeke Abonesi:	1.494.175
İnternet Kullanım Oranı(%):	87

CTO Telekomünikasyon Akademisi Rekor Bir Yıl Geçirdi

CTO Telekomünikasyon Akademisi projesi 2025 yılında bir kez daha, önceki yılları geride bırakmıştır. Akademi, dijital okuryazarlık, çevrimiçi güvenlik ve telekomünikasyon ve posta hizmetlerine odaklanan rekor sayıda olmak üzere 303 adet ders düzenlemiştir. Eğitim faaliyetlerine 4.014'ü çocuk ve genç olmak üzere toplam 7.188 kişi katılmıştır.

Telekomünikasyon Akademisi uzun zamandır farklı nesilleri eğitmeye odaklanmıştır. Yaşlılara yönelik geleneksel derslere ek olarak, çocuklar, gençler ve ebeveynlerine yönelik etkinlikler de 2025 yılında aynı seviyeye ulaşmıştır. Derslerin içeriği, dijital ortamdaki güncel gelişmelere yanıt vermekte ve özellikle internette riskli davranışların önlenmesi, siber güvenlik, eleştirel düşünme ve kullanıcı bağımsızlığının güçlendirilmesine vurgu yapmaktadır. Çocuklara ve ebeveynlere yönelik dersler mükemmel bir karşılık görmüştür.

Projenin başarısında, çeşitli hedef gruplarına teknik konuları anlaşılır bir şekilde açıklayabilen, CTO kadrosundan 17 deneyimli öğretim görevlisinden oluşan bir ekip önemli bir rol oynamaktadır. Dersler Çek Cumhuriyeti genelinde düzenlenmekte ve ücretsiz olarak sunulmaktadır.

2025 yılında, Telekomünikasyon Akademisi, üçüncü yaş üniversiteleri, ilkokul ve ortaokullar, kütüphaneler, belediyeler, Çek Cumhuriyeti Polisi, kar amacı gütmeyen kuruluşlar ve diğer kamu idaresi kurumlarıyla iş birliğini daha da geliştirmiştir. Proje ayrıca, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) himayesinde yürütülen küresel Partner2Connect girişimine katılarak, CTO'nun dijital kapsayıcılık alanındaki faaliyetlerinin uluslararası boyutunu güçlendirmiştir.⁸

⁸ 16.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://ctu.gov.cz/en/press-release%3A-ctu-telecommunication-academy-had-record-year.-2025-it-reached-over-7000-people> adresinden ulaşılabilir.

FRANSA

Nüfusu:	67.422.241
Yüzölçümü:	543.940 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	49.492 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ARCEP
Mobil Şebeke Abonesi:	72.751.000
Sabit Şebeke Abonesi:	37.759.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86,10

2G ve 3G Mobil Şebekelerinin Kullanımdan Kaldırılması

Fransa genelinde mobil işletmeciler tarafından açıklanan 2G ve 3G teknolojilerinin aşamalı olarak kullanımdan kaldırılması sürecinin bir parçası olarak, Arcep 2025 yılı Eylül ayında "2G" ve "3G/2G" SIM kartlarına yönelik özel bir üç aylık gözlem programı başlatmıştır. Amaç, işletmecilerin müşterilerini 2G ve 3G teknolojilerinin yakında kullanımdan kaldırılacağı konusunda bilinçlendirmek ve 4G veya 5G teknolojilerine geçişlerinde yardımcı olmak için uyguladıkları eylemlerin etkisini değerlendirebilmektir.

Arcep 2025 yılı Aralık ayında bu gözlemevinin ikinci baskısını yayınlayacaktır. Bu baskı, Bouygues Telecom, Free Mobile, Orange ve SFR abonelerine ait ve yalnızca Fransa anakarasında bulunan, yalnızca 2G veya 2G ve 3G ile uyumlu cihazlara kurulu SIM kart sayısına ilişkin 2025 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla çeyrek dönemlik izleme rakamlarını içermektedir.

"Sadece 2G" veya "2G ve 3G" uyumlu cihazlara kurulu SIM kart sayısı, Bouygues Telecom, Free Mobile, Orange ve SFR abonelerine ait olup, yalnızca Fransa anakarasında, tek bir çeyrekte 285.000 adet azalmıştır. 2025 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla "2G ve 3G" ile "sadece 2G" uyumlu cihazlardaki toplam SIM kart sayısı 5,6 milyon olarak gerçekleşmiştir.

Bu SIM kartlardan 2,6 milyonu (%47) - bunların 1,6 milyonu "2G" ve 1,1 milyonu "2G/3G" - ses/SMS/mobil internet hizmetlerine erişim için kullanılan cihazlarda, 3

milyonu (%53) - bunların 1,1 milyonu "2G" ve 1,9 milyonu "3G/2G" - ise M2M hizmetleri için kullanılan cihazlarda kullanılıyordu.

2025 yılı Haziran ve Eylül ayları arasında, yalnızca 2G uyumlu, sesli görüşme/SMS/mobil internet hizmetleri için kullanılan cihazlardaki SIM kart sayısı %4 oranında azalırken, yalnızca 2G uyumlu, M2M hizmetleri için kullanılan cihazlardaki SIM kart sayısı da %10'un biraz üzerinde azalmıştır. İşletmecilerin şebekelerinde 2G teknolojisinin kullanımının sona ermesine ilişkin zaman çizelgeleri göz önüne alındığında, dolaşımdaki yalnızca 2G uyumlu cihazlardaki azalma hızının önümüzdeki aylarda daha da artması beklenmektedir. Arcep, 2G ve ardından 3G teknolojisinin kullanım dışı kalma süreleri yaklaşırken, işletmecilerin 4G veya 5G teknolojisiyle uyumlu cihazlara geçişi hızlandırmak için attıkları adımları özellikle yakından takip edecektir.⁹

⁹ 11.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://en.arcep.fr/news/press-releases/view/n/2g-and-3g-mobile-network-sunsets-111225.html> adresinden ulaşılabilir.

HOLLANDA

Nüfusu:	17.000.000
Yüzölçümü:	41.543 km ²
Kişi Başına Gelir:	52,367 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Piyasa ve Tüketici Kurumu (ACM)
Mobil Şebeke Abonesi:	17.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.500.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

ACM Telekom İzleme Raporu 2025

Hollanda Piyasa ve Tüketici Kurumu ACM Telekom İzleme Raporu'na göre; 2025 yılının üçüncü çeyreğinde, Hollanda'daki tüm tüketiciler toplamda 817 milyon gigabayt mobil veri tüketmiştir. Bu miktarın, yılın ikinci çeyreğine kıyasla yaklaşık %14 oranında artış gösterdiği; ikinci çeyrekte de zaten kayda değer bir artışın (%16) yaşanmış olduğu belirtilmiştir. Ayrıca diğer eğilimlerin de devam ettiği ifade edilmiştir. Bu tespitler, Hollanda Tüketiciler ve Piyasalar Otoritesi (ACM) tarafından hazırlanan ve 18 Aralık tarihinde yayımlanan en güncel Telekom İzleme Raporu'nda yer almıştır.

Telekom İzleme Raporu'nda ayrıca, bugüne kadar 8,72 milyon fiber optik bağlantının hayata geçirilmiş olduğu ve 3,41 milyon adreste bağlantı planlarının oluşturulduğu ortaya konulmuştur. Bu durumun, abone sayısının %1,5 oranında artmasına yol açtığı; söz konusu artış oranının ise ikinci çeyrekte kaydedilen büyümenin (%2,7) altında kaldığı belirtilmiştir. Daha yüksek hızlı genişbant eğiliminin de devam ettiği ifade edilmiştir. Bu kapsamda, hanelerin çoğunluğunun (%74,4) 100 ila 1.000 Mbps arasında indirme hızlarına sahip abonelikler kullandığı bildirilmiştir. Çok yüksek indirme hızlarına (1 Gbps üzeri) sahip aboneliklerin oranının ise hafif bir artışla %16,5 seviyesine yükseldiği kaydedilmiştir. Geri kalan aboneliklerin daha düşük hız segmentinde (100 Mbps altı) yer aldığı belirtilmiştir.

Bakır altyapıya dayalı bağlantılara sahip hanelerin sayısının azalmaya devam ettiği ve üçüncü çeyrek itibarıyla 1,37 milyon aktif abonelik seviyesinde bulunduğu ifade

edilmiştir. KPN ve VodafoneZiggo'nun, her birinin %35–40 aralığında pazar payına sahip olması nedeniyle genişbant pazarındaki hâkim konumlarını sürdürdükleri belirtilmiştir.

Mobil veri tüketimi yeni bir zirveye ulaşmış ve 817 milyon gigabayt seviyesinde gerçekleşmiştir. Bir önceki çeyrekte sesli arama ve kısa mesaj sayılarında sınırlı bir artış kaydedilmiş olmakla birlikte, üçüncü çeyrekte bu göstergelerin yeniden düşüşe geçtiği belirtilmiştir. KPN ve Odido telekom operatörlerinin mobil pazardaki lider konumlarını sürdürdükleri ifade edilmiştir.

Sabit telefon hizmetlerinin kullanımında ise yeniden gerileme yaşanmıştır. 2025 yılının ikinci çeyreğinde 3,82 milyon hane ve işletmenin sabit telefon hattına sahip olduğu belirtilmişken, bu sayının üçüncü çeyrekte 3,72 milyona düştüğü kaydedilmiştir.¹⁰

10 18.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.acm.nl/en/publications-/acm-telecom-monitor-q3-2025-significant-increase-mobile-data-consumption-q3-too> adresinden ulaşılabilir.

İNGİLTERE

Nüfusu:	66.900.000
Yüzölçümü:	242.495 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	46.371 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	86.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	29.800.000
İnternet Kullanım Oranı(%)	97,8

BT ve Three Hakkında Yürütülen Soruşturma

İngiltere Düzenleyici Kurumu OFCOM, geçtiğimiz yaz aylarında BT ve Three mobil şebekelerinde yaşanan kesinti ile ilgili soruşturma başlattığını duyurmuştur. Acil yardım çağrılarını da içeren kesinti kapsamında BT, 24 ve 25 Temmuz 2025 tarihlerinde EE şebekesine bağlı ve bu şebekeden gelen mobil arama hizmetlerinde Birleşik Krallık genelinde kesintiye yol açan bir yazılım sorunu hakkında OFCOM'u bilgilendirmiştir. Bu durum, BT ve EE müşterilerinin diğer şebekelere ve acil servislere mobil arama yapamamasına veya alamamasına neden olmuştur. Ayrıca, Three de 25 Haziran 2025 tarihinde Birleşik Krallık genelinde arama hizmetlerinde kesintiye yol açan ve müşterilerin acil servislerle iletişim kurma yeteneğini de etkileyen bir olay hakkında OFCOM'u bilgilendirmiştir.¹¹

¹¹ 15/12/2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/phones-and-broadband/telecoms-infrastructure/ofcom-investigates-bt-and-three-following-mobile-network-outages> adresinden ulaşılabilir.

Nüfusu:	5.078.678
Yüzölçümü:	70.273 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	112.247,71 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg)
Mobil Şebeke Abonesi:	5.737.223
Sabit Şebeke Abonesi:	1.202.282
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

1. İrlanda Radyo Ekipmanları Yönetmeliği 2025 Hakkında Kılavuz

İrlanda'da 2014/53AB sayılı Telsiz Ekipmanları Direktifi'nin terminal ekipmanlarının siber gerekliliklere ilişkin alt düzenlemesi olan 2022/30 sayılı Tüzüğü'nün etkin bir şekilde uygulanmasını dikkate alarak İrlanda'da piyasaya telsiz ekipmanı süren iktisadi işletmeciler için hazırlanan kılavuz 16 Aralık 2025 tarihinde yayımlanmıştır.

AB'nin 2022/30 sayılı Alt Düzenleyici Tüzüğü (delegated act/regulation), 2014/53/AB sayılı Telsiz Ekipmanları Direktifini ve ayrıca bunun İrlanda mevzuatına uyarlanmış hali olan Telsiz Ekipmanları Yönetmeliği'ni tamamlamakta ve üreticilerin belirli telsiz ekipmanı kategorilerine AB pazarına sunmadan önce karşılamaları gereken ek temel gerekler getirmektedir. Siber gerekler olarak da bilinen bu gereksinimler arasında, söz konusu ekipmanın ağa zarar vermeyecek şekilde üretilmesi, kişisel kullanıcı verilerinin ve gizliliğinin korunmasının sağlanması ile dolandırıcılıktan korunması yer almaktadır.

Bahse konu Tüzük, İrlanda'da geçerli olan Telsiz Ekipmanları Yönetmeliği'ni destekleyerek, İrlanda'da 2022/30 sayılı (AB) Tüzüğü'nün uygulanmasını sağlamaktadır. Bu düzenleme ayrıca, üreticilerin Telsiz Ekipmanları Direktifi kapsamındaki uygunluk değerlendirmesi için izlenmesi gereken prosedürleri belirlemekte ve İrlanda'da geçerli olan Telsiz Ekipmanları Direktifinin İrlanda mevzuatına uyarlanmış hali olan Telsiz Ekipmanları Yönetmeliği kapsamındaki mevcut

suçların kapsamını değiştirerek, 2022/30 sayılı (AB) düzenleme gerekliliklerinin uygulanmasını mümkün kılmaktadır.

Bu kılavuz, İrlanda'da radyo ekipmanı satan işletmelerin 2022/30 sayılı Tüzüğe nasıl uyum sağlayabileceğini açıklamaktadır.

Mevzuat Arka Planı

AB tarafından 29 Ekim 2021'de kabul edilen 2022/30 sayılı Alt Düzenleyici Tüzük, 1 Ağustos 2024'ten itibaren tüm AB Üye Devletleri için geçerlidir. Özellikle, yeni gereklilikler, 1 Ağustos 2025 veya sonrasında AB pazarına sunulan belirli radyo ekipmanı kategorileri için geçerlidir. İrlanda'nın AB Tek Pazarına erişimini sağlayan Windsor Çerçevesi'nin şartlarına uygun olarak, 2022/30 sayılı Alt Düzenleyici Tüzük İrlanda'da uygulanacaktır.

Bu nedenle, bahse konu Tüzük, Telsiz Ekipmanları Yönetmeliği'ni güncelleyerek, AB'nin 2022/30 sayılı Alt Düzenleyici Tüzüğü'nün İrlanda'da uygulanmasını ve yasal olarak yürürlüğe konulmasını sağlamaktadır.

Kapsam

İlgili Tüzük, internete bağlı belirli radyo ekipmanlarına (yani, doğrudan veya başka bir ekipman aracılığıyla internet üzerinden iletişim kurabilen her türlü radyo ekipmanına) uygulanmaktadır; bunlar arasında akıllı telefonlar, tabletler, dizüstü bilgisayarlar ve akıllı çamaşır makineleri gibi internete bağlı tüketici elektroniği ve akıllı cihazlar yer alır ve bu ürünler 1 Ağustos 2025 tarihinden sonra piyasaya sürülmüştür.

Ayrıca, internete bağlı oyuncaklar ve oyunlar gibi çocuklar tarafından kullanılmak üzere tasarlanmış veya amaçlanmış radyo ekipmanı ürünleri ile internete bağlı bebek monitörleri gibi çocuk bakım cihazları ve kişisel, trafik veya konum verilerini işleyebilen saatler, yüzükler, bileklikler, kulaklıklar ve kulak içi kulaklıklar gibi akıllı giyilebilir aksesuarlar da kapsam dahilindedir.

1 Ağustos 2025 tarihinden itibaren İrlanda pazarına sunulan internet bağlantılı radyo ekipmanları, çocuklar tarafından kullanılmak üzere tasarlanmış telsiz ekipmanları, çocuk bakım cihazları veya giyilebilir ürünler için üreticiler, ithalatçılar ve distribütörler, bu düzenlemeye uyum sağlamak zorundadır. 1 Ağustos 2025'ten önce piyasaya sürülen bu tür ekipman, cihaz veya ürünler etkilenmemektedir.

Alt Düzenleyici Tüzüğe Uyum

1 Ağustos 2025'ten itibaren İrlanda pazarına internet bağlantılı telsiz ekipmanları veya diğer ilgili radyo ekipmanları sunulurken, üreticilerin ürünlerin ek temel gerekliliklere uygun olarak tasarlanıp üretildiğinden emin olmaları gerekmektedir. Bu ek temel gereklilikler, ilgili ekipmanın aşağıdakileri sağlayacak şekilde üretilmesini gerektirmektedir:

- Ağı veya işleyişini bozmaması veya ağ kaynaklarını kötüye kullanmaması, böylece hizmette kabul edilemez bir bozulmaya neden olmaması
- Kullanıcının ve abonenin kişisel verilerinin ve gizliliğinin korunmasını sağlamak için güvenlik önlemleri içermesi (ekipman kişisel verileri, trafik verilerini veya konum verilerini işleyebiliyorsa)
- Dolandırıcılıktan korunmayı sağlayan belirli özellikleri desteklemesi (ekipman, sahibinin veya kullanıcının para, parasal değer veya sanal para transfer etmesini sağlıyorsa)

Bu bağlamda üreticiler, uygunluk değerlendirme sürecini gerçekleştirmelidir. Telsiz ekipmanları için siber güvenlik gereksinimlerini ele alan üç standart (EN 18031-1, EN 18031-2 ve EN 18031-3) kabul edilmektedir. Bu standartların uygunluk değerlendirmesi için kullanımı isteğe bağlıdır.

Üreticiler, ek temel gereksinimlere uyumu referans alan teknik dokümantasyonu ve AB Uygunluk Beyannamesini güncellemelidir. Üreticiler, CE işaretinin görünür, okunaklı ve silinmez bir şekilde yapıştırıldığından ve ürünü İrlanda pazarına sunmadan önce uygun dokümantasyonun mevcut olduğundan emin olmalıdır.

Bu ürünleri İrlanda pazarına sunan ithalatçılar ve bunları İrlanda pazarında satışa sunan distribütörler de üreticilerin ek temel gereksinimlere ilişkin sorumluluklarını yerine getirdiklerinden emin olmalıdır.

Suçlar ve uygulama

Bahse konu Tüzük, Telsiz Ekipmanları Yönetmeliği kapsamındaki mevcut suçların kapsamını yeni temel gereksinimleri de ekleyerek genişletmektedir.

Çoğu durumda, işletmelerin yükümlülüklerini anlamalarına yardımcı olmak ve onları desteklemek suretiyle, cezai yaptırımlara başvurulmadan uyumluluğun sağlanması beklenmektedir. Uygulama, Düzenleyiciler Koduna uygun olarak orantılı, risk tabanlı ve istihbarata dayalı olmaya devam edecek ve böylece uyumlu iktisadi işletmecilere verilen zararı en aza indirecektir. Cezai yaptırımların yalnızca, uygulama yetkilileriyle görüşme sonrasında kasıtlı veya sürekli uyumsuzluk durumlarında veya ürün güvenliği riskleri söz konusu olduğunda uygulanması öngörülmektedir.¹²

2. İrlanda'da, Şebekeleri Sel ve Fırtınalardan Koruma Amaçlı Çalışmalar

Hükümet, İrlanda'nın dijital altyapısının gelecekteki sel ve fırtınalar gibi doğal afetlere karşı dayanıklılığını nasıl güçlendireceğini ortaya koyan ikinci Sektörel Uyum Planı'nı (SAP, Sectoral Adaptation Plan) yayınlamıştır.

Kültür, İletişim ve Spor Bakanlığı (DCCS, Department of Culture, Communications and Sport) tarafından hazırlanan plan, genişbant, mobil ve yayın sistemlerinin aşırı hava olaylarına, yükselen deniz seviyelerine ve sellere karşı artan savunmasızlığını vurgulamaktadır.

Kültür, İletişim ve Spor Bakanı Patrick O'Donovan, 2023'te Midleton'da şiddetli sellere neden olan Babet Fırtınası ve Ocak 2025'te saatte 184 km hızla rekor kıran rüzgarlar getiren Éowyn Fırtınası da dahil olmak üzere son olayların, harekete geçmenin

¹² 16.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gov.uk/government/publications/radio-equipment-regulations-2017/radio-equipment-amendment-northern-ireland-regulations-2025> adresinden ulaşılabilir.

aciliyetini vurguladığını açıklamıştır. 24 Ocak 2025 tarihinde gerçekleşen Éowyn fırtınası sırasında bir milyondan fazla telekom müşterisi hizmet dışı kalmış ve TETRA acil durum radyo sistemi de kesintiye uğramıştır.

O'Donovan planın önsözünde, bu olayların altyapıya önemli ölçüde zarar verdiğini, en çok ihtiyaç duyulduğu anda iletişim ağlarının kırılganlığını ortaya koyduğunu belirtmiş ve toplumu gelecekte korumak için bugünden sistemlere dayanıklılık kazandırılması gerektiğini açıklamıştır.

Plan, bu yılın başlarında Çevre Koruma Ajansı tarafından yayınlanan ve İrlanda için iklim değişikliğinden kaynaklanan 115 riski (bunlardan 43'ü önemli) belirleyen Ulusal İklim Değişikliği Risk Değerlendirmesine (NCCRA, National Climate Change Risk Assessment) dayanmaktadır. En acil riskler arasında aşırı rüzgarlardan kaynaklanan enerji ve iletişim altyapısına ve kıyı erozyonu ve selden kaynaklanan ulaşım sistemlerine yönelik riskler yer almaktadır.

İrlanda'nın fiber genişbant, mobil ağlar, uydu hizmetleri ve denizaltı kablolarını içeren iletişim sektörü, elektrik tedarikine büyük ölçüde bağımlıdır. Plan, fırtınalar veya sellerden kaynaklanan yaygın elektrik kesintilerinin iletişimi felç edebileceği konusunda uyarıda bulunurken, havai fiber ve bakır kabloların düşen ağaçlara ve molozlara karşı oldukça savunmasız kaldığını da belirtmektedir.

SAP, aşağıdakiler de dahil olmak üzere bir dizi uyum hedefi özetlemektedir:

- Havai ve yol kenarı telekomünikasyon altyapısının dayanıklılığının güçlendirilmesi.
- Aşırı hava şartlarında onarım ekiplerinin şantiyelere erişiminin iyileştirilmesi.
- Hükümet, düzenleyiciler ve sektör ortakları arasında koordinasyonun artırılması.
- İklim adaptasyon hedeflerinin tüm yeni yatırım döngülerine entegre edilmesi.
- Plan ayrıca, enerji, ulaşım veya ormancılıkta yaşanan aksaklıkların iletişim kesintilerine yol açabileceğine dikkat çekerek, sektörler arası iş birliğinin önemini vurgulamaktadır.

Sayın O'Donovan, planın İrlanda'nın iklim değişikliğine dayanıklı bir geleceğe geçiş sürecinde temel hizmetleri koruma ve işletmeleri destekleme taahhüdünü yansıttığını söylemiştir.

Planda belirtildiğine göre, *“Vizyon, İrlanda'nın iletişim ağlarının iklim değişikliği karşısında canlı, güvenli ve emniyetli bir toplum ve ekonomiyi desteklemeye devam edebilmesi için uyarlanmasıdır.”*

Bu arada, Hükümet kısa süre içinde elektrik ve telekomünikasyon altyapısının yakınındaki ağaçlar için minimum geri çekilme mesafesini ele alacak yeni bir ormancılık mevzuatı sunacaktır. Éowyn Fırtınası nedeniyle 780.000'den fazla evin elektriği kesilmiş ve kesintilerin çoğu, ağaçların elektrik hatlarının üzerine düşmesinden kaynaklanmıştır.

Bu konu, bu hafta Clare Fine Gael partisi Milletvekili Joe Cooney tarafından Oireachtas Enerji Komitesi'nde gündeme getirilmiştir.¹³

¹³ 14.11.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://weatheire.com/news/climate/-2025/11/14/ireland-moves-to-shield-networks-from-floods-and-storms/> adresinden ulaşılabilir.

İSVEÇ

Nüfusu:	10.377.781
Yüzölçümü:	449.964 km ²
Kişi Başına Gelir:	55.566 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Posta ve Telekom Ajansı (PTS)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.015.553
Sabit Şebeke Abonesi:	1.261.073
İnternet Kullanım Oranı:	%88,31

1. İsveç İnternet Vakfı Denetimi

İsveç Posta ve Telekomünikasyon İdaresi (PTS), ülkenin üst seviye alan adı olan ".se" uzantısının yönetiminden sorumlu olan İsveç İnternet Vakfı (Internetstiftelsen) üzerindeki denetimlerini tamamlamıştır. Yapılan inceleme sonucunda, vakfın kayıt işlemlerini yasalara uygun ve güvenilir bir şekilde yürüttüğü teyit edilmiştir.

PTS tarafından gerçekleştirilen planlı denetim, alan adı sicilindeki bilgilerin doğruluğunu ve güncelliğini sağlamaya yönelik prosedürlere odaklanmıştır. Üst Seviye Alan Adı Yasası (Topppdomänlagen) çerçevesinde yapılan incelemede, vakfın tüm süreçleri "tatmin edici" bir düzeyde yönettiği ve yasal yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirdiği belirlenmiştir.

Yasalar gereği, bir alan adının kime ait olduğunun kamuoyu tarafından sorgulanabilmesi büyük önem taşımaktadır. PTS, bu şeffaflığın şu alanlarda kritik rol oynadığını vurgulamıştır:

- **E-Ticaret Güvenliği:** Tüketicilerin alışveriş yaptıkları sitelerin sahiplerini teyit edebilmesi.
- **Hukuki Süreçler:** Fikri mülkiyet hakları ile ilgili uyuşmazlıkların çözümü.

- **Suçla Mücadele:** Dolandırıcılık veya yasa dışı içerik barındıran sitelerin arkasındaki sorumluların tespit edilmesi.

İsveç İnternet Vakfı'nın denetim sonucu, İsveç'in dijital altyapısının hem iş dünyası hem de bireysel kullanıcılar için güvenilir kalmaya devam ettiğini ortaya koymuştur.¹⁴

2. İsveç'te Dijital Dönüşüm Takvimi

İsveç'in dijitalleşme hedeflerinde kilit rol oynayan genişbant desteklerinde 2022 yılı projeleri için son tarihe gelinmiştir. İsveç Posta ve Telekomünikasyon İdaresi (PTS), milyarlarca kronluk yatırımın sonuçlarını ve devam eden projelerdeki son durumu paylaşmıştır.

PTS tarafından yapılan açıklamaya göre, ülke genelinde şu anda aktif olarak devam eden 750 genişbant projesi bulunmaktadır. Bu yatırımlar sayesinde bugüne kadar 45.000'den fazla bina, yüksek hızlı internet altyapısına kavuşmuştur. PTS, sadece kaynak aktarmakla kalmadığını, aynı zamanda paranın şartnamelere uygun harcanıp harcanmadığını da sıkı bir denetim mekanizmasıyla takip ettiğini vurgulamıştır.

2022 destek yılında, yaklaşık 33.800 binayı kapsayan 384 adet projeye kaynak aktarılmıştır. Bu projeler için teknik raporların sunulması ve altyapı çalışmalarının tamamlanması gereken son tarih 1 Aralık 2025 olarak belirlenmiştir.

Güncel Durum Verileri (2020-2024):

Durum	2020	2021	2022	2023	2024
Tahsis Edilen Proje Sayısı	54	428	384	327	169
Tamamlanan/Onaylanan	53	181	34	0	0
İade Edilen/İptal Edilen	0	132	90	37	2

¹⁴ 19.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [Internetstiftelsen hanterar registret för toppdomänen .se på ett tillfredsställande sätt | PTS](https://internetstiftelsen.se/pa-ett-tillfredsstallande-satt/) adresinden ulaşılabilir.

Denetimler sonucunda, planlandığı gibi ilerlemeyen veya şartları yerine getiremeyen projelerle ilgili şu adımlar atılmaktadır:

- **Proje İadeleri:** 2022 projelerinde en büyük paya sahip alıcı dahil olmak üzere birçok firma, gerçekleştiremeyeceği 87 adet projeyi iade etmiştir.
- **Geri Alımlar:** Üç yıl içinde tamamlanmayan projelerden ödenekler geri talep edilmektedir. Boşa çıkan binalar, bir sonraki ihale döneminde tekrar listeye alınmaktadır.
- **Süre Uzatımları:** 65 proje için süre uzatımı talep edilmiştir. PTS, her vakayı ayrı ayrı inceleyerek sadece geçerli gerekçesi olan (yolun büyük kısmını tamamlamış ancak küçük aksaklıklar yaşayan) projelere ek süre tanımaktadır.

"Piyasa Başarısızlığı" Kriteri:

Süre uzatımı alan projelerde, üzerinden zaman geçtiği için bölgedeki ihtiyacın devam edip etmediği yeniden incelenebilmektedir. Eğer projeler uzarsa, PTS bölgede bir "piyasa başarısızlığı" (özel sektörün müdahale etmediği alan) durumunun hala sürüp sürmediğini doğrulamak için yeniden kamuoyu görüşüne başvurabilmektedir.

2020-2024 yılları arasında toplamda yaklaşık 1.400 projeye 5 milyar İsveç Kronu destek sağlanmıştır. Hedef, İsveç'in en ücra noktalarındaki binaları dahi dijital dünyaya bağlamak olarak belirlenmiştir.¹⁵

¹⁵ 18.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [Utbyggnad för projekt som beviljades bredbandsstöd 2022 | PTS](#) adresinden ulaşılabilir.

İSVİÇRE

Nüfusu:	8.796.669
Yüzölçümü:	41.285 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	89.349 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BAKOM-OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	10.586.481
Sabit Şebeke Abonesi:	4.330.800
İnternet Kullanım Oranı(%):	98

1. Swisscom'un 3G Şebekesini Kapatması

İsviçre'de Swisscom, 3G (UMTS - Evrensel Mobil Telekomünikasyon Sistemi) mobil şebeke üzerinden sunulan hizmetlerini 31 Aralık 2025 itibarıyla resmi olarak sonlandırmaktadır.

Swisscom (İsviçre Konfederasyonu'nun hala %51 hissesine sahip olduğu şirket), 3G şebekesinin kapatılacağını 2022 yılı Mart ayında duyurmuş ve o tarihte planlanan sonlandırma hakkında ilk bilgileri vermişti. Amaç, bahse konu cihazların 2026 yılından itibaren çalışmayacağı için, müşterilere 3G destekli cihazlarını değiştirmeleri için yeterli zaman tanımaktı. Bu bağlamda, müşterilere ve kurumlara da çok sayıda şebeke bağlantılı teknik sistemin (örneğin IoT/M2M iletişimi) dönüştürülmesi veya satın alınması için yeterli zaman tanınmıştır.

İsviçre medyasının yakın zamanda bildirdiği üzere, artık çalışmayacak cihazlar arasında, 20 yıldır çevrimiçi olarak hava durumu bilgileri sağlayan dağlardaki bir dizi 3G web kamerası da bulunmaktadır. Swisscom'a göre, bunların değiştirilmesi tartışılmış olmakla birlikte, nihai olarak öneri reddedilmiştir.

Swisscom, şu anda başlamış olan sũreci “3G'nin aşamalı olarak kaldırılması” olarak adlandırmaktadır. şirketin sũzcũsũ Sepp Huber'e gũre bu, “3G'nin kapatılmasının aşamalı olarak ve İsviçre genelinde dağıtılmış bir şekilde gerçekteşeceği” anlamına gelmektedir. Bu işlemin birkaç hafta sũrmesi beklenmektedir. Swisscom, kapatmanın VoLTE telefon hizmetini veya 4G ũzerinden acil aramaları desteklemeyen 4G ũzellikli cep telefonlarını da etkilediğini vurgulamaktadır.

3G mobil teknoloğisi, 2004 yılında Swisscom tarafından İsviçre'de tanıtılmış ve ilk kez hızlı mobil interneti mũmkũn kılmıştır. Ancak, o zamanlar genellikle UMTS olarak da adlandırılan 3G, uzun sũredir eski teknoloji olarak kabul edilmektedir. Swisscom'a gũre, “gũnũmũzde mobil veri trafiğinin sadece %1'inden azı 3G şebekesinde gerçekteşmekle birlikte, bu teknoloji anten kapasitesinin yaklaşık %10'unu işgal etmektedir.” 3G şebekesi ayrıca 4G veya 5G'den çok daha fazla gũç gerektirmektedir.

Swisscom artık 4G ve 5G'nin uzun sũre bir arada var olacağını ũngũrmektedir. şu anda 4G'nin kapatılacağına dair bir tarih belirlenmemiştir. Yine de Swisscom, 4G'nin kapatılması durumunda en az ũç yıl ũnceden bildirimde bulunmayı planlamaktadır.

Kendi şebekelerine sahip ũç bũyũk işletmeci, İsviçre'ye mobil iletişim hizmeti sunmaktadır. Bunların en bũyũđũ Swisscom'dur (ComCom'a gũre 2024 sonu itibarıyla mobil pazar payı yaklaşık %54) ve onu ikinci ve ũçũncũ sırada telekomũnikasyon sağlayıcıları Sunrise ve Salt izlemektedir.

Telekomũnikasyon şirketi Salt (eski adıyla Orange), Heise Online'a konuşan bir şirket sũzcũsũne gũre 3G şebekesini, 2026 sonunda kapatmayı planlarken, İsviçre'nin en bũyũk ikinci telekomũnikasyon şirketi Sunrise ise uzun sũredir bu konuda aktiftir.¹⁶

¹⁶ 31.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.heise.de/en/news/UMTS-in-Switzerland-Swisscom-switches-off-3G-network-11126767.html> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Swiss Post'un Microsoft 365 Copilot ve Agent Factory ile İş Birliği

İsviçre'nin ulusal posta hizmeti sunumunda mükemmelliği sürdürmek ve artan beklentileri karşılamak için Swiss Post, tüm ekipler ve departmanlarda işlerin nasıl yürüdüğünü yeniden tasarlamaya karar vermiştir.

Campana & Schott ve Microsoft ile iş birliği yapan Swiss Post, kamu sektöründe en iddialı ve kapsayıcı yapay zeka benimseme programlarından birini başlatmıştır. Swiss Post, Campana & Schott ve Microsoft birlikte, teknoloji benimsemenin çok ötesine geçen ölçülebilir sonuçlar elde etmiştir.

İsviçre'nin ulusal posta hizmeti olan Swiss Post, yapay zeka kullanımı sayesinde yaklaşık 45.000 adet çalışanının çalışma şeklini yeniden modernize etmektedir. Campana & Schott ve Microsoft ile ortaklık kuran Swiss Post, kamu sektöründe en iddialı ve kapsayıcı yapay zeka benimseme programlarından birini başlatarak, hem ön saflarda çalışanlar hem de idari ekiplerden oluşan iş gücünü güçlendirmiştir. Swiss Post, ölçeklenebilir, modüler bir etkinleştirme programı oluşturma girişiminde bulunmuştur. Öncelikle Copilot Chat'in tüm çalışanlara yaygın bir şekilde sunulmasına odaklanmış, ardından Microsoft 365 Copilot'u ofis çalışanlarına tanıtmış ve yakın vadede kullanım örneklerini ön saflardaki ekiplere yaygınlaştırmayı hedeflemiştir. Bu başarıdan yola çıkarak, kuruluş inovasyonunu hızlandırmak, üretkenliği artırmak ve çalışan deneyimini iyileştirmek için "Agent Factory"yi de başlatmıştır.¹⁷

¹⁷ 18.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.microsoft.com/en/-/customers/story/25880-swiss-post-microsoft-365-copilot> adresinden ulaşılabilir.

İTALYA

Nüfusu:	58.983.000
Yüzölçümü:	301.338 km ²
Kişi Başına Gelir:	35.657 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	78.040.000
Sabit Şebeke Abonesi:	18.600.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84

1. AGCOM'dan Sözleşme Fesih Cezalarına Yönelik İstisare

AGCOM, son kullanıcıların sözleşmelerini erken feshetmeleri halinde uygulanacak cezaların hesaplanma yönteminde olası değişikliklere ilişkin kamuoyu görüşü süreci başlatmıştır. Süreç kapsamında, ortalama maliyet yaklaşımı yerine, işletmecilerin fiilen katlandıkları gerçek maliyetlerin esas alınmasının uygun olup olmadığı değerlendirmektedir.

AGCOM, gerçek maliyetlerin üçüncü taraf analizleriyle gerekçelendirilmesi koşuluyla uygulanabilmesini ve bu maliyetlerin orantılı olmasını tartışmaya açarken, işletmecilerin her yıl Haziran ayına kadar fesih ve işletmeci değişikliği nedeniyle oluşan maliyetleri Kuruma bildirilmesi yükümlülüğünün devam edeceğini belirtmiştir.

Dış maliyetler	Son kullanıcılara perakende hizmetleri sağlamak amacıyla diğer işletmecilerden daha önce satın alınan hizmetlerin devre dışı bırakılması için yapılan masraflar.	Toptan satış	Başka bir işletmeciden satın alınan toptan hizmetlerin devre dışı bırakılması için katkı payı ödemesi, perakende kullanıcının aboneliğinin sonlandırılması işlemine devam edilmesi ve toptan satış işletmecisinin adının bildirilmesi.
----------------	--	--------------	--

İç maliyetler	Kullanıcıların bağlantısının kesilmesi veya transfer edilmesi için dahili olarak yürütülen faaliyetlerden kaynaklanan masraflar. Borç tahsilatı ve şikayet yönetimi ile ilgili faaliyetler hariçtir.	Ticari	Talebin alınması (hizmetin sonlandırılması durumunda) ve siparişin verilmesi (hizmetin sonlandırılması ve devredilmesi durumunda).
		Teknik	Kullanıcıların hizmet dışı bırakılması veya devredilmesi için gerekli olan tedarik faaliyetleri. Anten veya ekipmanın sökülmesi, otomatik süreç kontrolleri ve manuel işlemler, toptan satış işletmecisiyle arayüz ve numara taşınabilirliği ile ilgili faaliyetler dahil olmak üzere tüm maliyetleri içerir.
		Yönetimsel	Talebin kapatılmasının yönetimi. Sözleşmenin kapatılmasıyla ilgili tüm maliyetleri, yani müşterinin durumunun kontrol edilmesi – herhangi bir gecikme, son faturanın ayrıntıları – ve son faturanın düzenlenmesiyle sözleşmenin kapatılmasını içerir.

AB'nin EHK'sı EECC'nin madde 105(6)'sı, sözleşmenin erken feshedilmesi durumunda son kullanıcının, sübvansiyonlu ekipmanın kalan değeri ve alınan diğer promosyon avantajları dışında herhangi bir tazminat ödememesi gerektiğine hükmetmektedir.¹⁸

2. İtalya'da Sahte Aramalara Karşı Yeni Mobil Önlemler

İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 2025 yılı Mayıs ayında yürürlüğe giren sahte arama önleme kurallarını mobil aramaları da içerecek şekilde genişletmiştir. Yurtdışından gelen ve İtalyan sabit numaraları gibi görünen aramaları engelledikten sonra, işletmeciler uydu ve makineden makineye (M2M) aramalar da dahil olmak üzere sahte mobil numaraları da engellemek zorundadır.

¹⁸ 10.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/-/client/site/documents/B5TEEU20250013> adresinden ulaşılabilmektedir.

Mobil işletmeciler, yurtdışından kaynaklanan ve İtalya'ya yönlendirilen, kendilerine atanmış veya kullandıkları numaralara karşılık gelen bir arayan hat tanımlayıcısına (CLI, calling line identifier) sahip tüm telefon aramalarının engellenmesini talep etmelidir. İşletmeci, talebi AGCOM'a ve İtalya'da yetkilendirilmiş tüm uluslararası işletmecilere iletecektir. Uluslararası işletmeciler, yurtdışından kaynaklanan ve İtalya'ya yönlendirilen, talepte bulunan işletmeciye atanmış veya kullandığı numaralara karşılık gelen bir CLI'ye sahip aramaları engellemekle yükümlüdür. Yeni kurallar, İtalya kaynaklı sahte aramaları da kapsamaktadır. Tele-pazarlama faaliyetlerinde bulunan şirketlerin, kullandıkları numaraları iletişim işletmecileri siciline (ROC, register of communication operators) kaydettirmeleri gerekmektedir. Sadece kayıtlı numaralar meşru olarak kabul edilecek ve filtreler tarafından engellenmeyecektir.

AGCOM'a göre, yeni filtreler ilk beş günde sahte İtalyan cep telefonu numaralarıyla yurtdışından yönlendirilen 22 milyondan fazla istenmeyen aramayı engellemiştir. Ağustos ayında, AGCOM, uygulamanın ilk günlerinde yurtdışından gelen 43 milyon sabit hat aramasının sahte arama önleme filtresi tarafından engellendiğini bildirmiştir. Sahte arama, genellikle mağdurun güvendiği bir şirketin arayan numarasını (CLI) kullanarak, aramanın başka bir numaradan ve genellikle yurtdışından yapılmasıyla gerçekleştirilen yasadışı telefon numarası manipülasyonudur.¹⁹

3. AGCOM'un İçerik Dağıtım Ağları İçin Genel Yetkilendirme Talebine İtiraz

AGCOM'un içerik dağıtım ağlarını (CDN - content delivery networks) genel yetkilendirmeye tabi tutma kararına karşı Netflix, Amazon, Meta ve Cloudflare Lazio Bölge İdari Mahkemesi'ne itiraz etmiştir. Şirketler, CDN'lerin telekom şebekesi olarak değerlendirilmesinin yatırımları ve hizmet kalitesini olumsuz etkileyebileceğini savunurken, AGCOM CDN'lerin sinyal ileten ağlar olduğu ve Elektronik Haberleşme

¹⁹ 10.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/-/client/site/documents/B5TEEU20250013> adresinden ulaşılabilmektedir.

Kanunu kapsamında yetkilendirilebileceği görüşünü yinelemiştir. Kurum, kararın bir ağ katkı payı getirmeyi değil, 2021'de DAZN hakkında verilen kararlar hukuki tutarlılığı sağlamayı amaçladığını belirtmiştir. Sonuç olarak; AGCOM, bir CDN'nin Elektronik İletişim Kanunu tanımı kapsamında bir ağ türü olarak kabul edilebileceği sonucuna varmıştır.²⁰

²⁰ 10.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20250013> adresinden ulaşılabilir.

POLONYA

Nüfusu:	38.230.000
Yüzölçümü:	306.230 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	16.945 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE)
Mobil Şebeke Abonesi:	52.760.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.824.896
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,5

1. Polonya'da Çağrı Sonlandırma Ücretlerinin Yeniden Belirlenmesi

Polonya Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE) tarafından yapılan resmi duyuruya göre, 1 Ocak 2026 – 31 Aralık 2026 tarihleri arasında geçerli olacak azami sabit ve mobil çağrı sonlandırma ücretleri (FTR ve MTR) belirlenmiştir.

Bu oranlar, Avrupa Komisyonu'nun belirlediği Avro bazlı tarifelerin, Avrupa Merkez Bankası (ECB) tarafından Eylül, Ekim ve Kasım 2025 tarihlerinde yayınlanan kurların ortalaması (1 EUR = 4,2641 PLN) üzerinden Polonya zlotisine (PLN) çevrilmesiyle hesaplanmıştır.²¹

2026 Yılı Azami Ücretleri (PLN)

Hizmet Türü	Avro Bazlı Oran (Dakika Başına)	PLN Bazlı Oran (Dakika Başına)
FTR (Sabit Şebeke Çağrı Sonlandırma)	0,07 eurocent (0,0007 EUR)	0,0030 PLN
MTR (Mobil Şebeke Çağrı Sonlandırma)	0,2 eurocent (0,002 EUR)	0,0085 PLN

²¹ 09.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [FTR and MTR rates from January 1, 2026, to December 31, 2026, expressed in PLN - Office of Electronic Communications](#) adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Polonya’da Evrensel Posta Hizmeti 2035’e Kadar Poczta Polska’ya Verildi

Polonya’nın iletişim ve posta altyapısında kritik bir dönemece girilmiştir. Polonya Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE) Başkanı, iki aşamalı kapsamlı bir ihale sürecinin ardından, ülke genelindeki evrensel posta hizmetlerini yürütme görevini 2035 yılına kadar Poczta Polska’ya devrettiğini açıklamıştır.

UKE tarafından paylaşılan bilgilere göre, 10 yıllık yeni dönemi kapsayan bu karar, 1 Ocak 2026 itibarıyla yürürlüğe girecektir. Bu yetkilendirme ile Poczta Polska; mektup, paket ve görme engellilere yönelik özel gönderilerin tüm Polonya genelinde güvenli bir şekilde teslim edilmesinden sorumlu tek yetkili işletmeci olmaya devam edecektir. Karar, kurumun hem geleneksel posta hizmetlerini hem de modern dijital dönüşüm süreçlerini yönetme kabiliyetini tescillemiş olmuştur.

Poczta Polska, yeni dönemde sadece fiziksel gönderilerle değil, aynı zamanda devletin dijitalleşme vizyonu ile uyumlu olarak e-Teslimat (e-Delivery) ve hibrit posta sistemlerinden de sorumlu olacaktır. Özellikle bu yıl büyük bir ivme kazanan e-Teslimat sistemi, hali hazırda 2 milyon kullanıcıya ulaşırken, bu hesapların % 75’inin sadece 2025 yılında açılmış olması dikkat çekmektedir. UKE, bu görevlendirmenin Polonya genelindeki vatandaşların ve şirketlerin resmi yazışmalarını hem dijital hem de fiziksel ortamda kesintisiz sürdürebilmesi için stratejik bir adım olduğunu vurgulamıştır. Lojistik gücüyle dikkat çeken kurum, ülke genelindeki 7.600’den fazla şubesi ve 7.200 araçlık filosuyla her gün yaklaşık 4 milyon gönderiyi sahiplerine ulaştırmaktadır.²²

²² 01.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.poczta-polska.pl/en/news/-prezes-uke-zdecydowal-poczta-polska-operatorem-wyznaczonego-na-2035-roku/> adresinden ulaşılabilmektedir.

PORTEKİZ

Nüfusu:	10.276.617
Yüzölçümü:	92.280 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	36.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ANACOM (Ulusal Haberleşme Otoritesi)
Mobil Şebeke Abonesi:	12.500.000
Sabit Şebeke Abonesi:	5.087.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,2

1. Portekiz’de Siber Güvenlikte Yeni Dönem

Portekiz’in dijital güvenlik ve haberleşme stratejilerinde kritik bir yapısal değişikliğe gidilmiştir. 4 Aralık 2025 tarihinde yayımlanan yeni kararname ile Portekiz Haberleşme İdaresi (ANACOM), ülkenin siber güvenlik alanındaki "*Ulusal Sektörel Otoritesi*" olarak görevlendirilmiştir.

ANACOM, AB’nin NIS2 Direktifi’nin iç hukuka aktarılmasıyla birlikte elektronik haberleşme ve posta sektöründe siber güvenlikten sorumlu ana otorite olmuştur. Kurum, bu kapsamda yalnızca düzenleyici değil, siber olayların yönetimi ve müdahalesinde de aktif bir rol üstlenecektir.

ANACOM, CNCS ile koordinasyon içinde siber olay bildirimi, müdahale süreçleri ve tehditlere karşı operasyonel iş birliğini yürüterek altyapı direncini ve kullanıcı güvenliğini artırmayı hedeflemektedir.

Stratejik düzeyde ise ANACOM, Başbakan'a siber güvenlik konularında destek veren "Siber Alan Güvenliği Yüksek Kurulu"nın bir parçası olarak ulusal yönetimde söz sahibi olacaktır. Bu görevlendirme, Portekiz’in siber tehditlere karşı verdiği ulusal yanıtın daha bütüncül ve koordineli hale getirilmesini amaçlamaktadır.

Yeni yasal düzenleme, yayım tarihinden itibaren 120 gün içinde tam olarak yürürlüğe girecektir. Bu gelişmeyle birlikte ANACOM; dijital hizmetler koordinatörlüğü, veri

yönetişimi ve yüksek riskli yapay zeka sistemlerinin denetimi gibi mevcut görevlerine ek olarak, ülkenin "Uzay Otoritesi" unvanını da taşıyarak dijital ve teknolojik ekosistemin merkezi gücü haline gelmiştir.²³

2. Portekiz'den Engelli Kullanıcılar İçin Dijital Haklar Rehberi

Portekiz'de elektronik haberleşme hizmetlerinin daha kapsayıcı ve erişilebilir hale getirilmesi yolunda önemli bir adım atılmıştır. Portekiz Haberleşme İdaresi (ANACOM), 3 Aralık Dünya Engelliler Günü kapsamında, engelli bireylerin dijital dünyada sahip oldukları hakları koruyan ve kolaylaştıran kapsamlı bir rehber yayımlamıştır.

ANACOM tarafından paylaşılan bilgilere göre, 28 Haziran 2025 tarihinde yürürlüğe giren 237/2024 sayılı Yönetmelik, engelli kullanıcıların elektronik haberleşme hizmetlerine diğer vatandaşlarla eşit şartlarda erişebilmesini sağlayan katı kurallar getirmiştir. "Bariyersiz İletişim: Haberleşme Alanındaki Haklarınız" başlığıyla hazırlanan rehber, bu karmaşık yasal düzenlemeleri sade bir dil ve pratik örneklerle kullanıcıların bilgisine sunmaktadır.

Rehber; sadece engelli bireyleri değil, aynı zamanda onlara destek veren aile üyelerini, bakıcıları ve profesyonelleri de bilgilendirmeyi hedeflemektedir. ANACOM, bağlantıda kalmanın; aile ile iletişim kurmak, randevu almak, eğitim ve çalışma hayatına katılmak için temel bir ihtiyaç olduğunu vurgulayarak, herkesin ihtiyaçları farklı olsa da haberleşme haklarının eşit olduğunun altını çizmiştir.

Bu çalışma, ANACOM'un Portekiz dijital ekosistemindeki yeni rolü olan "Ulusal Sektörel Siber Güvenlik Otoritesi" ve "Dijital Hizmetler Koordinatörlüğü" görevleriyle eş zamanlı olarak, teknolojinin insani ve kapsayıcı boyutunu güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Kurum, sadece teknik altyapıyı ve güvenliği denetlemekle kalmayıp,

²³ 12.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [ANACOM - ANACOM will become the National Sectoral Authority for Cybersecurity](#) adresinden ulaşılabilir.

dijital uğurumun ortadan kaldırılması için de aktif bir denetim mekanizması işleteceğini taahhüt etmiştir²⁴.

²⁴ 12.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [ANACOM - ANACOM launches a guide for users of electronic communications who have disabilities](#) adresinden ulaşılabilir.

AMERİKA KITASI

ABD

Nüfusu:	333.649.281
Yüzölçümü:	9.834 milyon km ²
Kişi Başına Gelir:	76.027 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Federal İletişim Komisyonu (FCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	442.460.000
Sabit Şebeke Abonesi:	127.280.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. AT&T, DEI Programlarını Kaldıran Son ABD'li Telekomünikasyon Şirketi Oldu

AT&T UScellular anlaşmasını tamamlayabilmek adına Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık (DEI) girişimlerini terk etmesi yönündeki baskılara boyun eğmiştir. Bu adımlar DEI temelli işe alım kotalarının ve insan kaynakları departmanı bünyesindeki kültür ekibinde yer alan DEI odaklı rollerin kaldırılmasını içermektedir.

AT&T'nin bu uzlaşısı Federal İletişim Komisyonu'na (FCC) hitaben yazılan ve daha sonra Kurumun Başkanı Brendan Carr tarafından paylaşılan bir mektupla ortaya konulmuştur. AT&T tarafından yapılan açıklamada, çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık (DEI) politikalarını ve programlarını düzenleyen yasal ortamın değiştiği ifade edilmiştir. Şirket, İdari Emirleri, Yüksek Mahkeme kararlarını ve ABD Eşit Fırsat Komisyonu tarafından yayınlanan rehberliği yakından takip ettiğini ve DEI ile ilgili politikaları sonlandırmak da dahil olmak üzere tüm geçerli yasalara ve ilgili gerekliliklere uyulmasını sağlamak amacıyla istihdam ve iş uygulamalarını buna göre ayarladığını belirtmiştir.

Bahsi geçen politikalara ek olarak AT&T DEI'nin istihdam grupları, tedarikçiler veya sponsorluklarla olan ilişkilerinde herhangi bir etkisi olmayacağını kabul etmiştir. Ayrıca

şirket, harici ve sektöre özgü anketlerle olan etkileşimini daraltacak olup DEI ile ilgili olanlardan kaçınacaktır.

AT&T her zaman liyakate dayalı fırsatların yanında durduğunu ve bugün eşit istihdam fırsatı ile ayrımcılık yapmama taahhütlerini yeniden teyit etmekten memnuniyet duyduğunu ifade etmektedir. Yapılan bu başvuru AT&T'nin spektrum varlıklarını güçlendirecek olan işlemin önündeki son engellerden birini kaldırmaktadır. İşletmeci, geçtiğimiz Kasım ayında UScellular'dan spektrum satın almak üzere 1,02 milyar ABD Doları tutarında bir anlaşma yapmıştır. Bu anlaşma, T-Mobile US'in UScellular'ın mobil operasyonlarını ve spektrumunun bir kısmını satın alma anlaşmasının ardından gerçekleştirilmiştir.

UScellular daha sonra spektrum portföyünün geri kalanını nakde çevirmek için harekete geçmiş olup bunun 1 milyar ABD Doları değerindeki kısmını Verizon'a devretmeyi kabul etmiş ve ardından AT&T ile bahsi geçen anlaşmayı yapmıştır. Süreçteki en büyük tikanıklık noktası DEI programlarının iptal edilmesini FCC'nin büyük işlemleri onaylaması için bir şart haline getiren Trump yönetimi olmuştur.

Verizon fiber işletmecisi Frontier Communications'ı satın almak için yeşil ışık yakılmasını sağlamak amacıyla DEI uygulamalarından vazgeçen ilk şirket olmuştur. T-Mobile da Temmuz ayında aynı yolu izlemiş ve bir aydan kısa bir süre sonra UScellular satın alımını tamamlamıştır.

AT&T/UScellular anlaşmasına yönelik onayın da benzer şekilde hızlı olması beklenmektedir. AT&T Trump yönetiminin politikalarına uyum sağlama karşılığında, 3,45 GHz bandında 1.250 milyon MHz-Pop ve 700 MHz bandında 331 milyon MHz-Pop spektrumuna sahip olacaktır. Demokrat FCC Komisyon Üyesi Anna Gomez AT&T'nin teslimiyeti hakkındaki görüşlerini X platformunda açıkça dile getirmiştir. Gomez, AT&T'nin bu geri adımının değerlerde ani bir dönüşüm olmadığını aksine mevcut FCC yönetimi ve idare nezdinde itibar kazanmak için yapılan stratejik bir finansal hamle olduğunu yazmıştır.

Gomez ayrıca şirketlerin kısa vadeli kazançlar uğruna adalet ve kapsayıcılıktan vazgeçmelerinin itibarlarında gelecekte uzun süre kalacak bir leke olacağını ifade etmiştir. Mobil endüstrisinin şu anda mümkün olduğunca fazla spektrum biriktirme konusundaki hırsı göz önüne alındığında AT&T ve benzeri şirketlerin bu durumu muhtemelen gerekli bir fedakârlık olarak gördüğü değerlendirilmektedir.²⁵

2. ZTE, ABD İle Yeniden Sorun Yaşama İhtimaliyle Karşı Karşıya Kaldı

ZTE, geçmişe dönük rüşvet iddialarını çözüme kavuşturmak amacıyla, ABD hükümetine yaklaşık 1 milyar ABD doları tutarında bir ceza ödemesi yapma ihtimaliyle karşı karşıya bulunmaktadır. Reuters'e göre, yolsuzluk içeren sözleşmelerden elde edildiği iddia edilen kazançlar dikkate alındığında, söz konusu tutarın 2 milyar ABD dolarını veya daha fazlasını bulabileceği ifade edilmektedir.

ABD Adalet Bakanlığı (Department of Justice) tarafından yürütülen soruşturmanın, özellikle Güney Amerika'da, başta Venezuela olmak üzere bazı ülkelerde kazanılan sözleşmeler kapsamında Yabancı Yolsuzluk Uygulamaları Yasası (FCPA) ihlallerine odaklandığı bildirilmektedir. Hong Kong Borsası'na yapılan bildirimde, ZTE'nin söz konusu haberlerden haberdar olduğu, ilgili konular hakkında ABD Adalet Bakanlığı ile iletişim hâlinde bulunduğu ve haklarını yasal yollarla savunacağı belirtilmektedir.

Şirket tarafından yapılan açıklamalarda, uyum sisteminin kapsamlı şekilde güçlendirildiği, endüstri lideri bir uyum çerçevesi oluşturulmasının hedeflendiği ve her türlü yolsuzluk faaliyetlerine karşı sıfır tolerans politikası izlendiği vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, ZTE'nin geçmişte İran ve Kuzey Kore'ye yönelik ambargoların ihlali başta olmak üzere çeşitli soruşturmalar kapsamında 2 milyar ABD dolarından fazla ödeme yaptığı bilinmektedir.

Yeni iddiaların, ZTE'nin 2024 yılında kârında düşüş yaşadığı ve küresel piyasa koşullarının şirket üzerinde baskı oluşturduğu bir dönemde gündeme gelmiş olması nedeniyle, olası bir ek ödeme yükümlülüğünün şirketin mali yapısı üzerinde olumsuz

²⁵ 03.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/regulation/at-t-becomes-latest-us-telco-to-scrap-dei-programmes> adresinden ulaşılabilir.

etki yaratabileceği değerlendirilmektedir. ZTE, geçmişe dönük rüşvet iddialarını çözmek amacıyla ABD hükümetine 1 milyar ABD dolarına varan bir ödeme yapma ihtimaliyle karşı karşıyadır. Reuters'a konuşan kaynaklara göre, söz konusu tutar iddia edilen yolsuzluk gelirlerine bağlı olarak 2 milyar ABD dolarını aşabilir.

ABD Adalet Bakanlığı, özellikle Venezuela'daki sözleşmeler üzerinden Yabancı Yolsuzluk Uygulamaları Yasası (FCPA) ihlallerini soruşturmaktadır. ZTE, iddialardan haberdar olduğunu ve DoJ ile temas halinde bulunduğunu açıklarken, yolsuzluğa karşı sıfır tolerans politikası izlediğini vurgulamaktadır.

Ancak şirket, daha önce İran ve Kuzey Kore yaptırımlarının ihlali başta olmak üzere benzer soruşturmalar kapsamında 2 milyar ABD dolarından fazla ödeme yapmıştır. Yeni bir uzlaşma, kârı düşüş eğiliminde olan ZTE'nin mali yapısı üzerinde ek baskı yaratabilir.²⁶

3. ABD Posta Servisi, Son Mil Teslimat Ağına Erişim İçin İhale Sürecini Başlattığını Duyurdu

ABD Posta Servisi (USPS) 2025 yılı Aralık ayı ortası itibariyle, "Son Mil Teslimat Ağına Erişim (Access to Last-Mile Delivery Network)" için ihale açacağını duyurmuştur. Büyük ve küçük ölçekli göndericilerin 2026 yılı Ocak sonu veya Şubat başında teklifleri kabul etmeye başlayacak bir ihale süreci aracılığıyla ülke çapındaki 18.000'den fazla USPS teslimat varış birimine (DDU) erişebileceği belirtilmiştir.

DDU ağına erişmek isteyen göndericilerin her bir konumda hacim, fiyatlandırma ve teklif sürelerinin bir kombinasyonunu önerme imkânına sahip olacağı, başarılı teklif sahipleri için teslimatların müşterinin tercihiyle göre aynı gün veya ertesi gün USPS tarafından gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

²⁶ 11.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/public-policy/zte-may-be-trouble-with-the-us-again> adresinden ulaşılabilmektedir.

Posta Genel Müdürü ve CEO David Steiner, lojistik sektöründe teslimatın en maliyetli kısmının genellikle bir rotanın son mil kısmı olduğunu, evrensel hizmet yükümlülüklerinin bir parçası olarak haftada en az altı gün 170 milyondan fazla adrese teslimat yaptıklarını ve bu nedenle son mil teslimatında doğal lider konumunda bulunduklarını belirtmiştir. Steiner ayrıca, bu değerli hizmeti son mil erişiminin değerini gören diğer lojistik şirketleri ile büyük ve küçük perakendeciler gibi geniş bir müşteri yelpazesine sunmak istediklerini ifade etmiştir.

Steiner bu girişimi, müşterilerine mümkün olduğunca hızlı ve güvenilir bir şekilde teslimat yapma ihtiyacıyla mücadele eden birçok gönderici için ikna edici bir değer önerisi olarak gördüklerini vurgulamıştır. Kurumun çözümünün pazarın en iyi hacim odaklı fiyatlandırma için yerel nakliye özelliklerinin en iyi karışımını bulmasını sağlayan adil bir ihale süreci oluşturmak olduğu belirtilmiş olup teslimat operasyonlarının halihazırda her evi ve iş yerini günlük olarak ziyaret etmesi nedeniyle Posta Servisi için çok ihtiyaç duyulan geliri elde ederken göndericilerin maliyetlerini düşürmelerine yardımcı olabilecekleri kaydedilmiştir.

Özel bir ihale platformu oluşturulmadan önce Posta Servisi'nin prosedürü görüşmek, katılım ilgisini ölçmek ve en etkili platformu sağlamak adına geri bildirimlere dayanarak ihale sürecine ince ayar (fine tuning) yapmak için göndericilerle etkileşime geçeceği duyurulmuştur.

Steiner müşterilerin kendi son mil çözümlerini özel olarak oluşturmalarına olanak tanımak istediklerini hizmeti mümkün olduğunca uygun, maliyet etkin ve verimli hale getirmeyi amaçladıklarını ifade etmiştir. Ayrıca yerel bir DDU'da gerçekleşen basit ve hızlı işlem süreçlerini yansıtan son mil hizmetleri için kusursuz hizmet performans puanları elde ettiklerini belirtmiştir.

Steiner açıklamalarında Posta Servisi'nin değerli son mil ağının artık müşterilerinin avantajına olabileceğini kendi son millerinin müşterilerinin son mili haline gelebileceğini vurgulamıştır. Evrensel hizmet yükümlülüklerinin zaten haftada altı gün her adrese gittikleri anlamına geldiği, bu nedenle büyük ve küçük, ulusal, bölgesel ve yerel

işletmelerin yaygın erişimleri sayesinde aynı gün veya ertesi gün hizmet alabilecekleri ifade edilmiştir. Mevcut tüm giriş noktası konumlarının var olmaya ve müşterilere hizmet vermeye devam edeceği, ancak çok değerli DDU son mil girişinin bu erişim girişiminin konusu olacağı belirtilmiştir.

Son zamanlarda yapılan kapsamlı modernizasyon yatırımlarının bir sonucu olarak, USPS'in ülkenin nakliye ihtiyaçlarının şu anda sağladığından çok daha büyük bir yüzdesini karşılama kapasitesine sahip olduğu ve çok çeşitli ihtiyaçlara ve nakliye hacimlerine sahip müşterilerle çalışmayı hedeflediği kaydedilmiştir.

Posta Servisi'nin yıllardır doğrudan DDU'larından teslimat hizmeti sattığı bilinmektedir. Ancak bunun genellikle sınırlı sayıda çok büyük müşteri için olduğu ifade edilmiştir.

Kurumun DDU teslimatını daha geniş bir kitleye açmak istediği belirtilmektedir. Bu durumun hem göndericilere hem de Posta Servisi'ne fayda sağlayacağı Kurumun DDU'ları tarafından üretilen toplam gelir miktarının bu süreçle artacağından ve USPS'i finansal olarak daha sürdürülebilir bir kurum haline getireceğinden son derece emin olduğu vurgulanmıştır.

Son mil hizmetinin sunulma şeklinin değiştirilmesiyle Posta Servisi'nin aynı gün veya ertesi gün teslimata değer veren perakendecilerin ve diğerlerinin erişimini genişlettiği ifade edilmiştir. USPS'in Amerika Birleşik Devletleri tarihinde eşi benzeri olmayan bir erişim sağlamak istediği Posta Servisi'nin bunu 250 yılı aşkın bir süredir Amerikan halkı için ifa ettiği ve ağını 250 yıl boyunca Amerika'ya fayda sağlayacak şekilde adapte ettiği belirtilmiştir.²⁷

²⁷ 17.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://about.usps.com/newsroom-national-releases/2025/1217-usps-announces-bid-solicitation-for-access-to-last-mile-delivery-network.htm> adresinden ulaşılabilir.

ARJANTİN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2.780.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	64.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87,2

Hücresel Yayın Teknolojili AlertAR Erken Uyarı Sistemi

Arjantin Ulusal İletişim Kurumu El Ente Nacional de Comunicaciones (ENACOM) ve Güvenlik Bakanlığı, Kamu Yararı Kapsamındaki Bağlanabilirlik Programı çerçevesinde “*Erken Uyarı Sistemi – AlertAR*” Özel Projesi’nin uygulamaya alındığını duyurmuştur. Projenin amacı, en yeni teknolojilerin kullanımıyla vatandaş güvenliğini güçlendirmektir. Bu proje, Evrensel Hizmet Fonu kaynaklarıyla finanse edilmekte olup, Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) hizmetlerine eşit erişimi güvence altına almaktadır. Ayrılan 12 Milyar Pesoluk (8.3 milyon ABD Doları) yatırım; aktif ve pasif altyapının satın alınmasını, kurulmasını ve işletilmesini; ayrıca bakım, eğitim ve teknik desteği kapsamaktadır. AlertAR sistemi, belirli bir coğrafi alan içerisindeki tüm mobil telefonlara gerçek zamanlı uyarı mesajlarının geniş kitlelere iletilmesini sağlayan uluslararası bir standart olan Hücresel Yayın teknolojisine dayanmaktadır.

Geleneksel kısa mesajlardan farklı olarak, nokta-nokta iletişim yerine bu sistem, aynı mesajı ilgili hücredeki anten üzerinden o hücreye bağlı tüm cihazlara işletmeci veya telefon numarası fark etmeksizin iletmektedir. Kullanıcıların sisteme kayıt yaptırmasına veya kişisel veri sağlamasına gerek yoktur. Sistemin öne çıkan avantajları şunlardır:

- **Eş zamanlı ve anında kapsama:** Mesajlar, şebeke yoğun olsa dahi belirlenen alandaki tüm cihazlara ulaşmaktadır.

- **Gizlilik ve anonimlik:** Kullanıcıların kişisel verileri veya konum bilgileri toplanmamaktadır.
- **Uygulama veya abonelik gerektirmez:** Kullanıcıların herhangi bir uygulama yüklemesi veya özel bir servise abone olması gerekmemektedir.
- **Uyumluluk:** 2G, 3G, 4G ve 5G şebekelerinde ve modern cihazların çoğunda çalışmaktadır.
- **Şebeke ve GPS'ten bağımsızlık:** Mobil veri olmasa veya şebekede yoğunluk bulunsa dahi sistem çalışabilmektedir.²⁸

²⁸ 01.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.enacom.gob.ar/-institucional/enacom-y-el-ministerio-de-seguridad-ponen-en-marcha-el-sistema-de-alerta-temprana---alertar-con-tecnologia-cell-broadcasting_n4812 adresinden ulaşılabilir.

KANADA

Nüfusu:	38.008.005
Yüzölçümü:	9.984.670 km ²
Kişi Başına Gelir:	49.222 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kanada Radyo-Televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	36,5 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	10,9 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. Bell'den Kanada'da Yapay Zekâ İçin Queen's Üniversitesi ile İş Birliği

Bell Kanada, Queen's Üniversitesi ile yeni bir yapay zekâ fabrikasının inşasının temelini oluşturan bir anlaşma imzalamıştır. İmzalanan anlaşma kapsamında Bell yeni süper bilgisayarın tasarımına, inşasına, finansmanına ve bakımına liderlik etmeyi ve bu bilgisayarı FTTP şebekesine bağlamayı kabul etmiştir.

Süper bilgisayarın ne zaman devreye alınacağına veya sahip olacağı işlem gücüne ilişkin henüz bir açıklama yapılmamış olup, sistemin ABD merkezli çip üreticisi NVIDIA tarafından üretilen GPU'lar üzerinde çalışıp çalışmayacağına da değinilmemiştir.

Nitekim, günümüzde yapılan yapay zekâ ve bulut odaklı birçok duyuruda olduğu gibi, Bell ve Queen's Üniversitesi de egemenlik vurgusu yapmakta olup bu ortaklığın Kanada'nın yapay zekâ kapasitesini artırma ve yerli yapay zekâ araçlarının geliştirilmesi ile benimsenmesini teşvik etme gibi konulardaki önemini altını çizmektedir.

Bell AI Fabric Başkanı Dan Rink, Queen's Üniversitesi ile yaptıkları işbirliğinin Kanada'da güçlü ve bağımsız bir yapay zekâ ekosistemi inşa etme yolunda kilit bir adım olduğunu, bu tesisin ülkenin en yetenekli isimlerine çığır açan araştırmaları

gerçek dünya çözümlerine ve ekonomik büyümeye dönüştürme gücü vereceğini, yenilikçilere daha fazla kaynak sunarak Kanada teknolojisi için daha rekabetçi ve dayanıklı bir gelecek inşa ettiklerini ifade etmiştir.

Queen's Üniversitesi Araştırmadan Sorumlu Rektör Yardımcısı Nancy Ross ise bu dönüştürücü projede Bell ile ortaklık yapmaktan gurur duyduklarını, araştırmacılarının dünyanın en iyi on sisteminden yedisinin geliştirilmesine katkıda bulunarak süper bilgisayar alanında küresel liderler olduklarını belirtmiştir.

Ross ayrıca araştırmacılarının alanı daha sürdürülebilir operasyonlara taşıma noktasında yeşil süper bilgisayar inovasyonunun ön saflarında yer aldığını, bu yeni tesisin Kanada teknolojisi için ulusal bir test yatağı görevi göreceğini ve yapay zekâ inovasyonunu ilerletme, araştırma ve keşfi destekleme, üst düzey yetenekleri cezbetme ve kritik yapay zekâ gelişiminin Kanada'da kalmasını sağlama kapasitelerini önemli ölçüde güçlendireceğini söylemiştir.

Trump yönetiminin Kanada'nın 51. eyalet olacağına dair söylemleri son zamanlarda azalmış olsa da egemenlik konusu Kanada'da popüler bir konu olmaya devam etmekte olup, Bell yerleşik işletmeci statüsünü kendi avantajına kullanmaktadır.

İşletmeci, ülke çapındaki planlanan yapay zekâ veri merkezleri ayak izi olan Bell AI Fabric'i, örneğin *"Kanadalılar tarafından Kanada için inşa edilen egemen yapay zekâ altyapısı"* olarak tanımlamaktadır.

Şirket ayrıca bu yılın başlarında tamamen Kanada egemen bulut altyapısında barındırılan bir hizmet olarak güvenlik (SECaaS) çözümünü de kullanıma sunmuştur.

Bell Temmuz ayında Kanadalı büyük dil modeli (LLM) geliştiricisi Cohere ile bir araya gelerek, özellikle finans, kamu hizmetleri, sağlık ve üretim gibi regüle edilen sektörlerle odaklanmak suretiyle birleşik yapay zekâ tekliflerini yerli işletmelere sunmak üzere işbirliği yapmıştır.

Bell'in rakibi Telus da bu fikri benimsemiş olup Eylül ayında ülkenin ilk özel yapay zekâ fabrikasını faaliyete geçirmiştir.

Kanada hükümeti de ülke genelinde yapay zekâ altyapısının yaygınlaştırılmasını teşvik etmek amacıyla Egemen Yapay Zekâ Hesaplama (Sovereign AI Compute) girişimini başlatmıştır.

Bu durumun ABD'ye olan bağımlılığı azaltmak için gösterilen oldukça koordineli bir çaba olduğu görülmekte olup Kanada'nın yerli yapay zekâ araştırma yeteneklerini artırmaya yönelik bu anlaşma, söz konusu bağımsızlık arayışına daha fazla katkı sağlamayı vaat etmektedir.²⁹

2. Kanada Postası ve Kanada Posta İşçileri Sendikası Arasında Geçici Anlaşma

Kanada Postası ve Kanada Posta İşçileri Sendikası'nın (CUPW), hem Kentse (UPO) hem de Kırsal ve Banliyö Posta Taşıyıcıları (RSMC) pazarlık birimleri için geçici anlaşmalara vardığı bildirilmiştir.

Tarafların 2025 yılı Kasım ayında ilke kararlarına varmalarının ardından yeni toplu iş sözleşmeleri için sözleşme metinlerini nihai hale getirdiği ifade edilmiştir. Geçici anlaşmaların daha yüksek ücret artışlarını, iyileştirilmiş yan hakları ve bir hafta sonu paket teslimat modelini içerdiği, her iki anlaşmanın da beş yıllık olduğu ve 31 Ocak 2029 tarihine kadar yürürlükte kalacağı belirtilmiştir.

Sendikanın CUPW tarafından temsil edilen çalışanlar için bir onay oylaması yöneteceği ve onay süreci boyunca tarafların herhangi bir grev veya lokavt faaliyetinde bulunmamayı kabul ettiği duyurulmuştur.

²⁹ 15.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/ai/bell-goes-to-university-to-boost-canada-s-ai-smarts> adresinden ulaşılabilmektedir.

Geçici anlaşmaların bir parçası olarak tarafların aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

- 31 Ocak 2029 tarihinde sona erecek beş yıllık yeni bir anlaşmanın imzalanması,
- Daha yüksek ücret artışları sağlanması,
- Çalışanların tanımlanmış fayda emeklilik planında herhangi bir değişiklik yapılmaması,
- Çalışanlar için geliştirilmiş bir sağlık yardımı planı ile görev başında yaralanma izni ve kısa vadeli engellilik programı kapsamındaki izinler için daha iyi gelir ikamesi sağlanması,
- Toplu iş sözleşmesine dahil edilen ve devredilemeyen 6 kişisel gün ile birlikte sözleşmede toplam 13 kişisel günün yer alması,
- Hafta sonu paket teslimatını desteklemek için yeni bir işletim modeline geçilmesi,
- Kentsel çalışanlar için mevcut iş güvenliği hükümlerinin korunması,
- RSMC çalışanları için mevcut iş güvenliği hükümlerinin iyileştirilmesi,
- Toplu iş sözleşmesinde korunan kurumsal postane sayısının 393 adet olarak ayarlanması,
- Çalışanların saatlik ücret sistemine geçirilmesidir.³⁰

³⁰ 22.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.canadapost-postescanada.ca/cpc/en/our-company/news-and-media/corporate-news/news-release/2025-12-22-canada-post-and-the-canadian-union-of-postal-workers-reach-tentative-agreements> adresinden ulaşılabilir.

ASYA KITASI

ENDONEZYA

Nüfusu:	281.248.053
Yüzölçümü:	1.905.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.783 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (BRTI)
Mobil Şebeke Abonesi:	353.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	9.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	77

Afet Bölgelerinde 10 SATRIA-1 Acil İnternet Noktası

Endonezya İletişim ve Dijital Bakanlığı, Aceh, Kuzey Sumatra ve Batı Sumatra eyaletlerinde ani sellerden etkilenen bölgelerde SATRIA-1 uydusuna dayalı 10 internet servis noktası sağlayarak bağlantı iyileştirmesini hızlandırmaktadır. İletişim ve Dijital Bakanı Meutya Hafid, sel felaketinin ardından iletişimi kesilen vatandaşları yeniden bağlamak için bu acil servisin hükümetin önceliği olduğunu vurgulamıştır. Meutya Hafid, Cakarta'da yaptığı açıklamada, *"İletişim ağları kesintiye uğradığında, SATRIA-1 kurtarıcı görevi görüyor. Bu sayede, bağlantı altyapısı kesintiye uğrasa bile sakinler yeniden bağlantı kurabiliyor."* demiştir. Meutya, geçen yıldan bu yana görevde olan SATRIA-1 uydusunun, büyük afetler de dahil olmak üzere ulaşılması zor 3T (sınır ve uzak) bölgelere ulaşmak üzere tasarlandığını anlatmıştır. Meutya, halktan dikkatli olmalarını, yetkililerin talimatlarına uymalarını ve hükümetten resmi bilgi almak için bu internet erişim hizmetini kullanmalarını istemiştir. SATRIA-1 internet hizmetinin kurulu olduğu 10 lokasyon şunlardır:

- Pinangsori/Dr. Fredric Lumban Tobing Havaalanı, Merkez Tapanuli Regency, Kuzey Sumatra Eyaleti
- SMAN 1 Plus Matauli Pandan, Merkezi Tapanuli Regency, Kuzey Sumatra Eyaleti
- Beytül Gafur Camii yakınında, Kuzey Aceh Naipliği, Aceh Eyaleti

- Komuta Merkezi, Orta Aceh Naipliğı, Aceh Eyaleti
- Lhokseumawe Belediye Başkanlığı Ofisi, Lhokseumawe Şehri, Aceh Eyaleti
- Langsa Şehri, Aceh Eyaleti
- Doğıu Aceh Naipliğı, Aceh Eyaleti
- Aceh Tamiang Naipliğı, Aceh Eyaleti
- Jorong Bukik Malanca, Nagari Malalak Timur, Malalak Bölgesi, Agam Regency
Batı Sumatra Eyaleti
- UPT BNPB Batı Sumatra Bölge Ofisi, Padang Şehri, Batı Sumatra Eyaleti.³¹

³¹ 03.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://id.mashable.com/tech/19522/kemkomdigi-siagakan-10-titik-internet-darurat-satria-1-di-lokasi-bencana-ini-titik-lokasinya> adresinden ulaşılabilir.

FİLİPİNLER

Nüfusu:	113.000.000
Yüzölçümü:	300.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	7.450 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi (DICT)
Mobil Şebeke Abonesi:	166.450.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,6

A-FLOW'un, Filipinler'deki İlk Veri Merkezini Açması

A-FLOW, Filipinler'deki ilk veri merkezini resmen hizmete açmış bulunmaktadır. Metro Manila'nın yaklaşık 35 km güneyinde, Biñan (Laguna)'da konumlanan ML1 tesisi, toplam 36 MW kapasiteli ve üç binadan oluşması planlanan bir veri merkezi kampüsünün ilk fazı olup, ilk aşamada 6 MW BT yük kapasitesi ile faaliyete geçmiştir. 2022 yılı Aralık ayında inşasına başlanan ML1 veri merkezi, 2024 yılı Eylül ayı itibarıyla tamamlanmıştır.

A-FLOW tarafından yapılan açıklamada, ML1'in ortak yerleşim, kurumsal kullanıcılar ve bulut hizmeti sağlayıcıları dâhil olmak üzere farklı müşteri ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde ölçeklenebilir ve özelleştirilebilir olarak tasarlandığı belirtilmektedir. Tesisin, taşıyıcıdan bağımsız yapısı, çoklu giriş noktaları ve rota yedekliliği sayesinde yüksek ağ dayanıklılığı sunduğu ifade edilmektedir.

A-FLOW Başkanı Sanjay Goel, ML1'in Laguna bölgesinde gelişmekte olan veri merkezi ekosistemine katkı sağlayacağını, bulut ve yapay zekâ kullanımının arttığı bir dönemde güvenli ve ölçeklenebilir dijital altyapıya yönelik talebi karşılayacağını belirtmektedir. Goel ayrıca, ML1 gibi veri merkezlerinin dijital inovasyonu destekleyeceğini ve Filipinler'in küresel ölçekte rekabet gücünü artıracığını vurgulamaktadır.

A-FLOW, ML1'in Filipin hükümetinin ülkeyi Güneydoğu Asya için rekabetçi bir dijital merkez haline getirme hedeflerine katkıda bulunmasını beklemektedir.

Güneydoğu Asya'nın veri merkezi pazarı hızlı bir büyüme yaşamaktadır ve 2023 ile 2030 yılları arasında talebin üç katına çıkması beklenmektedir. Yalnızca Filipinler veri merkezi pazarının 2024 ile 2030 yılları arasında %20,9'luk bir yıllık bileşik büyüme oranı (CAGR) ile büyümesi öngörülmektedir.³²

³² 09.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [A-FLOW launches its first data centre in the Philippines - Developing Telecoms](#) adresinden ulaşılabilmektedir.

GÜNEY KORE

Nüfusu:	51.709.098
Yüzölçümü:	100.363 km ²
Kişi Başına Gelir:	34.866 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kore İletişim Komisyonu (KCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	72.855.492
Sabit Şebeke Abonesi:	23.213.189
İnternet Kullanım Oranı%:	97,57

Güney Kore’de Telekom ve Paralı TV Pazarında Gelir Artışı

GlobalData adlı istihbarat ve verimlilik platformuna göre, Güney Kore'nin telekomünikasyon ve ücretli TV hizmetleri gelirlerinin, mobil ve sabit sesli hizmet gelirlerindeki düşüşün etkisiyle, mobil veri ve sabit genişbant gelirlerindeki istikrarlı büyümeye rağmen, 2024'teki 31,8 milyar ABD Dolarından 2029'da yıllık bileşik büyüme oranı (CAGR) %0,5 ile 32,6 milyar ABD Dolarına hafif bir artış göstermesi beklenmektedir. GlobalData'nın Güney Kore Telekom Operatörleri Ülke İstihbarat Raporu, işletmecilerin mobil hizmet planlarına giderek daha fazla ücretsiz görüşme dakikası eklemesi ve kullanıcıların giderek daha fazla internet/uygulama tabanlı iletişim platformlarına yönelmesi nedeniyle, ülkedeki mobil ses hizmeti gelirlerinin tahmin dönemi boyunca azalacağını ve kullanıcı başına ortalama ses gelirinde (ARPU) istikrarlı bir düşüş yaşanacağını ortaya koymaktadır.

Öte yandan, mobil veri hizmeti gelirleri, esas olarak daha yüksek mobil veri ARPU'su sağlayan artan 5G abonelikleri sayesinde, tahmin dönemi boyunca yıllık %3,6'lık bir bileşik büyüme oranıyla artacaktır.

GlobalData'da Telekom Analisti olan Kantipudi Pradeepthi, “5G hizmetleri, mobil aboneliklerin en büyük payını oluşturuyor ve hükümetin ve mobil operatörlerin 5G ağ

genişletmelerine ve hizmet iyileştirmelerine gl bir şekilde odaklanmasıyla bu oran 2029'da %89,4'e ulaşacak şekilde hızla artacak. Örneğin, Aralık 2025'te Bilim ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri Bakanlığı (MSIT), tüm 5G baz istasyonlarının 2026 yılına kadar bağımsız bir 5G ekirdek ağına bağlanması zorunlu kıldı.” yorumunda bulunmuştur.

Sabit iletişim hizmetleri segmentinde, sabit ses hizmeti gelirleri, hem İnternet zerinden Ses Protokolü (VoIP) hem de devre anahtarlama segmentlerdeki abonelik kayıpları ve düşen sabit ses hizmeti ARPU'su nedeniyle 2024-2029 yılları arasında azalacaktır. Sabit geniş bant hizmeti gelirleri ise, esas olarak FTTH/B hizmetinin benimsenmesiyle desteklenen istikrarlı bir büyüme gösterecektir.

Pradeepthi, “Yüksek hızlı geniş bant bağlantısına yönelik artan talep ve operatörlerin ülke genelinde fiber optik ağ altyapılarını genişletme ve modernize etme çabaları, tahmin dönemi boyunca FTTH/B hizmet gelirlerinde büyümeyi destekleyecektir.” yorumunu eklemiştir.

Güney Kore'de cretli TV hizmet gelirlerinin 2024-2029 döneminde yıllık ortalama %1,2'lik bir büyüme oranıyla hafif bir artış göstermesi beklenmektedir. Kablolulu TV ve DTH aboneliklerindeki sürekli düşüş genel gelir büyümesini aşağı çekerken, IPTV aboneliklerindeki istikrarlı artış genel pazarı destekleyecek ve toplam cretli TV gelirlerinde daha fazla düşüşü önlemeye yardımcı olacaktır.

Pradeepthi, “SK Telecom, abonelikler açısından mobil hizmetler pazarında lider konumda ve sınırsız ve paylaşılabilir veri seçenekleriyle sunduğu indirimli ve promosyonlu fiyatlandırma teklifleri sayesinde tahmin dönemi boyunca en st sıradaki yerini koruyacak. şirket ayrıca kurumsal segmentte fırsatları artırmak için M2M/IoT hizmetlerine de odaklanıyor.” demiştir.³³

³³ 20.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://teletimesinternational.com/-/2025/south-korea-telecom-pay-tv-services/> adresinden ulaşılabilmektedir.

HİNDİSTAN

Nüfusu:	1.450.935.790
Yüzölçümü:	3.287.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.697 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu (TRAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	1.171.910.000
Sabit Şebeke Abonesi:	48.110.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	56

Sigorta ve Finans Kuruluşlarına 1600 Serisi Arama Numarası Şartı

Hindistan Telekomünikasyon Düzenleyici Kurumu (TRAI) 16 Aralık 2025 tarihinde, Hindistan Sigorta Düzenleme ve Geliştirme Kurumu (IRDAI) tarafından düzenlenen kuruluşların, tüketicilere hizmet ve işlem aramaları yapmak için “1600” serisi numaralarını en geç 15 Şubat 2026 tarihine kadar benimsemelerini zorunlu kılan bir talimat yayımlamıştır. Bu talimat, tüketici güvenini artırmak, spam'i engellemek ve sesli aramalar yoluyla gerçekleştirilen dolandırıcılık faaliyetlerini önlemek amacıyla yayımlanmıştır. Son tarih zorunluluğu, IRDAI ile istişare edilerek belirlenmiştir.

Söz konusu “1600” numaralandırma serisi, Telekomünikasyon Dairesi (DoT) tarafından Bankacılık, Finansal Hizmetler ve Sigorta (BFSI) sektöründeki kuruluşlara ve devlet kuruluşlarına tahsis edilmek üzere atanmıştır. Bu seri, hizmet ve işlem aramalarını diğer ticari iletişimlerden açıkça ayırt etmek için kullanılacaktır. Ayrıca bu seri, vatandaşların düzenlemeye tabi finansal kuruluşlardan gelen meşru aramaları güvenilir bir şekilde tanımlamalarını sağlayacaktır.

Serinin atanmasının ve numaralandırma kaynaklarının Telekom Hizmet Sağlayıcılarına (TSP) tahsis edilmesinin ardından, TRAI, BFSI sektörü kuruluşları tarafından 1600 serisinin benimsenmesi için düzenli olarak TSP'ler ve BFSI sektörü düzenleyicileriyle iletişim halinde olmuştur. Bu çabaların sonucunda, yaklaşık 570

kuruluş 1600 serisi numaraları benimsemiş ve toplamda 3000'den fazla numaraya abone olmuştur. TRAI, paydaşlarla yapılan görüşmeler sonucunda; güvenilir finans kuruluşları gibi gösterilerek yapılan dolandırıcılık ve yanıltıcı aramaların önlenmesi amacıyla, hizmet ve işlem aramalarında hâlâ standart 10 haneli numaraları kullanan kuruluşların, belirlenen süre içinde 1600 serisi numaralara geçmesi gerektiği sonucuna varmıştır. TRAI, Düzenleyiciler Ortak Komitesi (JCoR) toplantılarında yapılan görüşmelerin ardından zaman çizelgeleriyle ilgili olarak IRDAI'den bilgi almıştır. IRDAI ile yapılan istişarelere dayanarak, bir uygulama takvimi yayımlanmıştır.

1600 serisinin yapılandırılmış ve zaman sınırlı olarak benimsenmesi, tüketici güvenliğini önemli ölçüde artıracak ve sesli aramalar yoluyla gerçekleştirilen kimlik taklitine dayalı finansal dolandırıcılıkları engellemeye yardımcı olacaktır.³⁴

³⁴ 17.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin <https://www.trai.gov.in/notifications/press-release/trai-issues-direction-mandating-adoption-1600-series-entities-regulated> adresinden ulaşılabilir.

JAPONYA

Nüfusu:	123.638.361
Yüzölçümü:	377.973 km ²
Kişi Başına Gelir:	32.476 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC)
Mobil Şebeke Abonesi:	222.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	59.300.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87

Telekomünikasyon Sektöründe Piyasa Doğrulamasına İlişkin Yıllık Rapor

Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC), “*Telekomünikasyon Sektöründe Piyasa Doğrulamasına İlişkin Yıllık Rapor (2024 Mali Yılı) Taslağı*” hakkında yapılan kamuoyu görüşlerinin sonuçlarıyla birlikte nihai yıllık raporu yayımlamıştır. Bu kapsamda Bakanlık, söz konusu taslak rapor için 2025 yılında 10 Temmuz Perşembe ile 8 Ağustos Cuma tarihleri arasında kamuoyundan görüş almak üzere bir istişare süreci yürütmüştür. Görüş alma süreci sonucunda toplam 12 paydaş tarafından görüş sunulmuştur. Sunulan görüşler ve bu görüşlere ilişkin MIC’in değerlendirmeleri dikkate alınarak, “Telekomünikasyon Sektöründe Piyasa Doğrulamasına İlişkin Yıllık Rapor (2024 Mali Yılı)” nihai hâline getirilmiş ve kamuoyuna açıklanmıştır.

Kamuoyu görüşleri ile Bakanlığın değerlendirmelerini içeren belgeler ile nihai rapor, e-Gov platformunda yayımlanmış olup ayrıca ilgili irtibat noktalarında incelemeye açılmış ve dağıtımına sunulmuştur.³⁵

³⁵ 26.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.soumu.go.jp/menu_news/s-news/01kiban02_02000579.html adresinden ulaşılabilir.

KUVEYT

Nüfusu:	4.336.135
Yüzölçümü:	17.820 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu (CITRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	7.780.000
Sabit Şebeke Abonesi:	584.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	99,7

Kuveyt'ten Bölgesel İnternet Entegrasyonuna Destek

Kuveyt, hızlı dijital dönüşümler doğrultusunda ve bölge genelinde geleceğin hizmetlerini desteklemek amacıyla, internet altyapısı ve yönetimi alanında bölgesel iş birliğini güçlendirme taahhüdünü yeniden teyit etmiştir.

Bu açıklama, Kuveyt'in hükümetler ve telekomünikasyon düzenleyici kurumları için düzenlenen 9. Yıllık Arap Düzenleyiciler Yuvarlak Masa Toplantısı'na katılımı sırasında, İletişim ve Bilgi Teknolojileri Düzenleme Kurumu (CITRA) Genel Müdür Yardımcısı Manal Al-Mazyad tarafından yapılmıştır. Etkinlik, Mısır Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA) tarafından RIPE NCC (Genel merkezi Hollanda'nın Amsterdam şehrinde olan Avrupa, Orta Doğu ve Orta Asya'nın bazı bölgelerine yönelik bölgesel İnternet kayıt kuruluşu) iş birliğiyle düzenlenmiş ve çeşitli Arap ülkelerinden resmi heyetlerin katılımıyla gerçekleşmiştir.

Al-Mazyad yaptığı açıklamada, Kuveyt'in katılımının, Kuveyt'i yatırıma cazip bir bölgesel finans ve ticaret merkezi haline getirmeyi amaçlayan ülkenin 2035 Vizyonu çerçevesinde gerçekleştiğini söylemiş ve Kuveyt'in 2024 yılı için 5G liderliğinde küresel olarak birinci sırada yer almasının, teknolojik ve dijital ilerlemeyi desteklemeye hazır olduğunu yansıttığını belirtmiştir. Ayrıca, *"toplantı, güvenli ve sürdürülebilir bir dijital altyapı sağlamak için Arap ülkelerinin çabalarını birleştirme ihtiyacının altını çiziyor."*

diyerek, Kuveyt'in IPv6 dağıtımını destekleme, yönlendirme güvenliğini geliştirme, İnternet Değişim Noktalarını (IXP, İnternet Exchange Point) güçlendirme ve veri trafiğini yerelleştirme gibi önemli katkılarını vurgulamıştır.

Al-Mazyad, *“Kuveyt'in altyapı geliştirme alanında kapasite geliştirme ve ulusal yetenekleri güçlendirme konusundaki kararlılığını”* vurgulayarak, RIPE NCC ile devam eden ortaklığın, ileri eğitim programlarına katkıda bulunduğunu ve kuruluşun Arap Birliği ile iş birliği içinde başlattığı bölgesel ölçüm girişiminin bir parçası olarak 2026 yılı Mayıs ayında İnternet Ölçüm Günü'ne ev sahipliği yapma hazırlıklarını övmüştür. Ayrıca, *“küresel dijital yönetişimin geleceğini şekillendirmede Arap temsilinin sağlanması için bölgesel ve uluslararası internet yönetim süreçlerinde Arap rolünün önemini”* vurgulayarak, Kuveyt'in dijital ekonomiyi destekleyen ve Arap bölgesinin bu alandaki konumunu güçlendiren birleşik bir bölgesel vizyon oluşturma arzusunu dile getirmiştir.

Al-Mazyad ayrıca, *“internet altyapısında diyalogu ve bölgesel entegrasyonu teşvik etmek için önemli bir platform görevi gören”* toplantıya ev sahipliği yaptığı için Mısır'a teşekkür ederek, dijital yetenekleri geliştirmek ve en son internet gelişmelerine ayak uydurmak için kurumla iş birliğinin önemini vurgulamıştır.

“İnternet Altyapısı ve Ağ Yönetiminde Bölgesel Entegrasyonun Geliştirilmesi” teması altında düzenlenen toplantıda, iletişim ve internet ağlarının geliştirilmesi, altyapının güvenliği, bölgesel bağlantının güçlendirilmesi ve internet yönetiminin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Bilgi Toplumu Dünya Zirvesi'nin eylem hatlarıyla ilişkilendirilmesi için pratik yolların araştırılmasıyla ilgili çeşitli konular ele alınmıştır.³⁶

³⁶ 07.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.citra.gov.kw/sites/en/Pages/NewsDetails.aspx?NewsID=106> adresinden ulaşılabilir.

MALEZYA

Nüfusu:	34.300.000
Yüzölçümü:	329.847 km ²
Kişi Başına Gelir:	11.700 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Malezya Haberleşme ve Multimedya Komisyonu (MCMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	47.950.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.200.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	%97,4

Malezya'daki Yapay Zeka Veri Merkezleri İçin Yenilenebilir Enerji Kullanımı

Malezya'yı sadece veri merkezleri için cazip bir yer haline getirmekle kalmayıp, bu veri merkezlerine yenilenebilir enerjiyle güç sağlamayı hedefleyen hükümetin devam eden çabalarının altını çizen son gelişmelerden biri de, Malezya'daki yapay zeka veri merkezlerine enerji sağlamak üzere planlanan 250 MW'lık güneş enerjisi projesinin duyurulmasıdır.

Kendisini teknoloji ve finansal mimarının ön saflarında yer alan sektörler arası bir platform kurucusu olarak tanımlayan, VCI Global tarafından yönetilen ve kontrol edilen yenilenebilir enerji platformu VCI Energy, Malezya'da altyapı ölçekli enerjiye yönelik büyük bir stratejik genişleme planını duyurmuştur.

Bu gelişme, Malezya borsasında işlem gören ve yenilenebilir enerji geliştirme ve proje yürütme alanlarında köklü yeteneklere sahip bir mühendislik ve enerji şirketi olan DPS Resources'ın tamamına sahip olduğu bir yan kuruluşu olan DPS Energy ile, Malezya'nın güneybatısındaki kıyı eyaleti Malakka'da yaklaşık 600 dönümlük bir arazi üzerinde 250 megavat kapasiteli, şebeke ölçekli bir güneş fotovoltaik platformu geliştirmek üzere imzalanan mutabakat zaptından (MoU) sonra olmuştur.

Proje, nihai tasarım ve şebeke koşullarına bağlı olarak, yaklaşık 350 ila 450 gigawatt-saat (GWh) yıllık üretimle, 250 MW'a kadar kurulu güneş enerjisi kapasitesini destekleyebilen, altyapı düzeyinde bir yenilenebilir enerji platformu olarak yapılandırılmaktadır.

Platform, uzun vadeli enerji satın alma anlaşmalarını desteklemek amacıyla enerji şirketleri, endüstriyel kullanıcılar ve veri merkezi işletmecileriyle yapılacak anlaşmalara olanak sağlarken, aynı zamanda gelecekte batarya enerji depolama sistemlerinin entegrasyonuna da hazır olacak şekilde tasarlanmıştır.

Güneş ışınımı, kapasite kullanımı ve 20 yıla kadar uzanan uzun vadeli elektrik satın alma anlaşmaları için endüstri standardı varsayımlarına dayanarak, proje yıllık yaklaşık 350 ila 450 GWh elektrik üretecektir.

Malezya, güçlü hükümet politikaları, genişleyen yarı iletken üretimi ve küresel teknoloji liderlerinin artan taahhütleriyle desteklenen, büyük ölçekli veri merkezleri ve yapay zeka altyapısı için bölgesel bir merkez olarak hızla öne çıkmaktadır.

VCI Global, bu projenin kendisini Malezya'nın yapay zekâ destekli dijital ekonomisinin önemli bir kolaylaştırıcısı konumuna getirdiğini savunmaktadır. VCI Global'in de belirttiği gibi, Malezya, yenilenebilir enerji kapasitesini 2035 yılına kadar %40'a çıkarmak için ulusal hedefler belirlemiştir. Bu da büyük ölçekli yenilenebilir enerji platformlarına yönelik uzun vadeli yapısal talebi güçlendirmektedir.³⁷

³⁷ 23.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/energy-sustainability/19536-vci-energy-to-supply-malaysia-with-renewable-energy-for-ai-data-centres.html> adresinden ulaşılabilir.

SİNGAPUR

Nüfusu:	6.050.000
Yüzölçümü:	7.199 km ²
Kişi Başına Gelir:	90.700 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA)
Mobil Şebeke Abonesi:	9.766.500
Sabit Şebeke Abonesi:	1.903.600
İnternet Kullanım Oranı (%):	91

Yeni Veri Merkezi

Singapur Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA) ile Ekonomik Kalkınma Kurulu (EDB) veri merkezlerinin (DC) sürdürülebilir büyümesini kolaylaştırmaya yönelik olarak, ikinci veri merkezi başvurusu için çağrıda bulunmaktadır. Bu çağrı ile en az 200 MW'lık veri merkezi kapasitesi sağlanacak olup, yeni ve yenilikçi yeşil enerji yollarının benimsenmesiyle potansiyel olarak daha fazla kapasite de sunulabilecektir. Bu kapsamda, IMDA ve EDB aşağıdaki amaçlara yönelik DC'leri kolaylaştırmak için sektörle ortaklık kurabilecektir.

- Singapur'un yapay zeka ve veri merkezi yatırımları için güvenilir bir merkez olarak uluslararası konumunu güçlendirmek, aynı zamanda altyapı dayanıklılığını ve uluslararası bağlantıyı artırmak,
- İnovasyona, yetenek geliştirmeye ve ekosistem ortaklıklarına yapılan yatırımlar yoluyla Singapur'un ekonomik hedeflerine önemli katkılar sağlamak ve
- Sürdürülebilir kalkınmanın daha geniş hedeflerini gerçekleştirmek için yeşil enerjinin kullanımını hızlandırmak.

Başvurular, Singapur'un dijital ekonomisine stratejik değerler çerçevesinde daha geniş ekonomik katkılar ve sürdürülebilirliğe olan bağlılıkları temelinde bütüncül bir şekilde değerlendirilecektir.

Bu veri merkezinin temel değerlendirme gereksinimleri; Singapur'u bir merkez olarak güçlendirmek ve ülkenin ekonomik hedeflerine daha geniş kapsamlı katkılar sunmak olarak ifade edilmektedir. Bu çerçevede başvuru sahibi, Singapur'da yerleşik endüstrilerin ve şirketlerin rekabet gücünü artıran diğer faaliyetler veya ortaklıklar önermeli, sınıfının en iyi veri merkezini nasıl işletmeyi planladığına dair öneriler sunmalı ve 2024 Platin Yeşil Marka sertifikasını alması yanında, tesis düzeyinde enerji verimliliği açısından en iyi sınıfa ait bir veri merkezi tasarlamalı, inşa etmeli ve işletmelidir. Ayrıca başvuru sahibi, kullanıcılarla birlikte alınan önlemler yoluyla enerji verimliliğinin optimizasyonunu göstermenin yanında önerilen yeni DC kapasitesini beslemek için yeşil enerji kullanımını en üst düzeye çıkartmalı ve bunun en az %50'si düşük karbonlu amonyak, düşük karbonlu hidrojen, karbon yakalama ve depolama teknolojilerine sahip yeni yakıt hücreleri gibi uygun yeşil enerji yollarıyla sağlanmalıdır.³⁸

³⁸ 01.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.imda.gov.sg/resources/press-releases-factsheets-and-speeches/factsheets/2025/launch-of-second-data-centre> adresinden ulaşılabilmektedir.

SUUDİ ARABİSTAN

Nüfusu:	36.305.289
Yüzölçümü:	2.149.690 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	23.140 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Haberleşme ve Bilgi Teknolojisi Komisyonu (CITC)
Mobil Şebeke Abonesi:	41.298.629
Sabit Şebeke Abonesi:	5.377.980
İnternet Kullanım Oranı (%):	95,7

1. CST'den, Ulusal Frekans Planı'na İlişkin Kamu İstişaresi

Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu (CST), ülkedeki telsiz hizmetlerine tahsis edilen spektrumun kullanım esaslarını düzenleyen Ulusal Frekans Planı (NFP) taslağına ilişkin kamu istişare sürecini başlatmıştır. Söz konusu plan; spektrum tahsis ilkeleri, frekans bantlarına erişim mekanizmaları, ilgili düzenlemeler ve uluslararası gerekliliklere ilişkin hükümleri içermektedir.

Kamu istişaresi ile spektrumun etkin ve verimli kullanımının sağlanması, farklı ulusal sektörlerin ihtiyaçlarının karşılanması, artan frekans talebine cevap verilmesi ve kablosuz teknolojilerdeki gelişmelerle uyumun güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, Dünya Radyokomünikasyon Konferansı 2023 (WRC-23) çıktıları dâhil olmak üzere uluslararası gelişmelerle uyumun sağlanması hedeflenmektedir.

CST tarafından, önerilen güncellemelerin; planın maddeleri ve hedefleri ile Ulusal Frekans Tahsis Tablosunun çerçevesinde değişiklikler içerdiği, ayrıca frekans bantlarına erişim mekanizmalarının ulusal ihtiyaçlar ve artan talep doğrultusunda güncellendiği belirtilmektedir. Güncellemeler, ITU Radyo Tüzüğü kapsamında kabul edilen uluslararası anlaşmalarla uyumlu ulusal tahsis düzenlemelerini de kapsamaktadır.

CST, ulusal ve uluslararası tüm paydaşları; gerekli analitik çalışmalar, karşılaştırmalı analizler ve destekleyici bilgiler ile birlikte görüş ve katkılarını 25 Ocak 2026 tarihine kadar sunmaya davet etmektedir.³⁹

2. CST'nin, 2025 Yılı 3. Çeyrek "Game Mode" Raporunu Yayımlaması

Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu (CST) tarafından, Krallık genelinde çevrim içi oyunlarda telekomünikasyon hizmet sağlayıcılarının performans kalitesini değerlendiren 2025 yılı 3. Çeyrek Game Mode Raporu yayımlanmıştır.

Raporda, 2024 yılı üçüncü çeyreğine kıyasla genel performansta %43 oranında iyileşme kaydedildiği belirtilmektedir. Çalışma kapsamında, farklı oyun platformlarında çevrim içi oyunlara yönelik indirme hızı ve yanıt süresi performansları analiz edilmiştir.

Buna göre; STEAM platformunda Mobily ve STC %100 indirme hızı performansına ulaşmış, XBOX platformunda Mobily %98 ile ilk sırada yer almıştır. PlayStation platformunda ise STC ve Mobily %98 performans oranıyla liderliği paylaşmıştır.

Yanıt süresi performansında STC ve Mobily, Marvel Rivals, eFootball, Counter Strike, Overwatch 2, PUBG Mobile, Dota 2 ve Rainbow Six Siege olmak üzere yedi oyunda ilk sırada yer almıştır. Mobily, Call of Duty, PUBG, EA Sports FC, Free Fire, Valorant, Honor of Kings, Fortnite, Rocket League, Call of Duty Mobile ve Star Craft 2 dâhil olmak üzere on oyunda liderlik elde etmiştir. STC ise Mobile Legends ve League of Legends oyunlarında ilk sırada konumlanmıştır.

Raporda ayrıca, çevrim içi oyun deneyiminin iyileştirilmesine yönelik ev ağı yapılandırması ve cihaz verimliliğine ilişkin pratik önerilere yer verilmiştir. Kullanıcıların, "Meqyas" FTTH İnternet Cihazı aracılığıyla Game Mode girişimine aktif olarak katılarak uygulama ve oyun performanslarını takip edebilecekleri belirtilmektedir.

³⁹ 30.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cst.gov.sa/en/media-center/news/N2025123001> adresinden ulaşılabilir.

Game Mode Raporu'nun, üçer aylık periyotlarla güncellendiği; telekomünikasyon işletmecilerinin oyun ekosistemine katkılarını ortaya koyduğu ve sektöre ilişkin şeffaf veri ve göstergeler sunduğu ifade edilmektedir. Söz konusu girişimin, telekom sektöründe rekabetin artırılması, oyunculara en iyi deneyimin sunulması ve yatırımcılar ile paydaşlara yol gösterici bilgiler sağlanması amacıyla yürütüldüğü belirtilmektedir.⁴⁰

⁴⁰ 11.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cst.gov.sa/en/media-center/news/N2025121101> adresinden ulaşılabilir.

TAYLAND

Nüfusu:	71.863.332
Yüzölçümü:	513.120 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	7.800 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu (NBTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	118.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.140.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	76,54

Telekom Dolandırıcılığı ve Çevrimiçi Kumarla Mücadele Etmek İçin Toplantı

Tayland, Myanmar ve Çin, komşu ülkeler (Tayland dahil) üzerinden sınır yollarından Myanmar'a yasa dışı yollarla giren ve Kayin Eyaleti'ndeki Myawady-Shwe Kokko, Myawady-Maethawtalay (KK Park) ve Chongkhaed bölgelerinde çevrimiçi kumar, çevrimiçi dolandırıcılık ve ilgili suçları işleyen kişileri soruşturarak ve tespit ederek çevrimiçi dolandırıcılık ve çevrimiçi kumarla mücadele konusunda iş birliğini sürekli olarak güçlendirmektedir.

Bu bağlamda, Myanmar-Çin-Tayland heyetleri, Myawady bölgesinde çevrimiçi telekom dolandırıcılığının ortadan kaldırılması ve buna karışanların kendi ülkelerine iadesinin kolaylaştırılması konularını ele almışlardır. Hükümet, çevrimiçi dolandırıcılık ve kumarla mücadeleyi ulusal sorumluluk olarak belirlemiş ve bu suçların Myanmar'dan tamamen ortadan kaldırılması için yerel güçler ve komşu ülkelerin hükümetleriyle koordinasyona devam etmeyi hedeflemiştir.⁴¹

⁴¹ 16.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gnlm.com.mm/myanmar-china-and-thailand-meet-in-myawady-to-tackle-telecom-fraud-and-online-gambling/> adresinden ulaşılabilmektedir.

AFRİKA KITASİ

GÜNEY AFRİKA

Nüfusu:	60.142.978
Yüzölçümü:	8.515.767 km ²
Kişi Başına Gelir:	6.001 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA)
Mobil Şebeke Abonesi:	100.328.005
Sabit Şebeke Abonesi:	1.472.191
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,31

ICASA, Dark Fibre Africa Lisansının Kontrolünün Vodacom'a Devredilmesi

Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA), NEWCO'ya (güncel adıyla "Maziv") ait olan Bireysel Elektronik Haberleşme Hizmeti (I-ECS) ve Bireysel Elektronik Haberleşme Şebeke Hizmeti (I-ECNS) lisanslarının kontrol devrinin tamamlandığını ve bu kapsamda Vodacom (Pty) Ltd'nin ("Vodacom"), NEWCO bünyesine azınlık kontrolüne sahip bir hissedar olarak entegre edildiğini teyit etmiştir.

Kurum, 21 Ekim 2022 tarihinde Dark Fibre Africa (Pty) Ltd'ye ("DFA") ait I-ECS ve I-ECNS lisanslarının NEWCO'ya devrini ve NEWCO'dan Vodacom'a yönelik kontrol devri başvurularını onaylamıştır. Lisans Kontrol Devrine ilişkin bu onay, Otorite tarafından NEWCO'nun I-ECNS lisansına uygulanmasının gerekli görüldüğü aşağıdaki lisans koşullarının NEWCO tarafından kabul edilmesi veya NEWCO ile Otorite arasında bu koşullar üzerinde mutabakata varılması şartına bağlanmıştır:

- I-ECNS lisansına açık erişim koşullarının dâhil edilmesi,
- Vodacom'un pay sahipliğine %40 oranında bir sahiplik sınırlaması getirilmesi,
- Vodacom tarafından NEWCO yönetim kuruluna atanan veya aday gösterilen yöneticilerin, toplu olarak kullandıkları oy haklarının, Community Investment

Ventures Holdings (CIVH) tarafından atanan veya aday gösterilen yöneticilerin toplu oy haklarını aşmamasının zorunlu kılınması.

ICASA ile NEWCO, yukarıda belirtilen I-ECNS lisans koşullarına ilişkin müzakereleri 2025 yılı Kasım ayı başlarında tamamlamıştır. Değiştirilmiş I-ECS ve I-ECNS lisansları, 20 Kasım 2025 tarihinde Konsey tarafından onaylanmış ve 21 Kasım 2025 tarihinde NEWCO'ya verilmiştir.

ICASA'nın değerlendirmesinde, sektörde rekabetin teşvik edilmesi, tüketicilerin menfaatlerinin gözetilmesi ve Tarihsel Olarak Dezavantajlı Kişiler (HDP'ler) tarafından özkaynak sahipliğinin sağlanması hususları dikkate alınmıştır. DFA Konsey Komitesi Başkanı Meclis Üyesi Karabo Mohale, konuya ilişkin olarak *"ICASA, işlemin kamu yararına uygun bulunduğunu ve tüketiciler ile genel kamu için somut faydalar sağlamanın beklendiğini tespit etmiştir. Bu faydalar arasında daha iyi geniş bant kapsamı, küçük, mikro ve orta ölçekli işletmelerin güçlendirilmesi ve şebeke altyapısına yapılan yatırımların artırılması yer almıştır."* şeklinde açıklamada bulunmuştur.

Meclis Üyesi Mohale ayrıca, *"İşlemin, Vodacom'un fiber şebekesinin açık erişim esasına göre kullanıma sunulması suretiyle pazar içindeki rekabeti güçlendirmesinin ve bu sayede şebeke kapasitesinin genişletilmesine katkı sağlamanın beklendiğini"* de ifade etmiştir.⁴²

⁴² 04.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.icasa.org.za/news/2025/icasa-concludes-dark-fibre-africa-licence-transfer-of-control-to-vodacom-minority-share-approval> adresinden ulaşılabilir.

KENYA

Nüfusu:	56.632.843
Yüzölçümü:	580.367 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	3.461 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kenya Haberleşme Kurumu
Mobil Şebeke Abonesi:	61.408.904
Sabit Şebeke Abonesi:	59.785
İnternet Kullanım Oranı(%)	85,2

Kenya, BM WSIS+20 Süreci Aracılığıyla Adil Bir Dijital Geleceğe İlerlemesi

Kenya, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda WSIS+20 Sonuç Belgesi'nin kabul edilmesine önemli ölçüde katkıda bulunmuş ve bu gelişme, küresel dijital iş birliği açısından önemli bir dönüm noktası olarak kayda geçmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde gerçekleştirilen genel kurul oturumunda oylamaya sunulmaksızın kabul edilen belge, kapsayıcı ve insan odaklı dijital kalkınmayı vurgulamış ve dünya genelinde devam eden dijital uçurumların acilen giderilmesi gerekliliğine dikkat çekmiştir.

Kenya'nın sürece katılımına, Yayıncılık ve Telekomünikasyonlardan Sorumlu Müsteşar Sayın Stephen Isaboke liderlik etmiş ve kendisi, dijital dönüşümün özellikle gelişmekte olan ülkeler için somut sosyal ve ekonomik faydalar sağlamasını temin etme konusundaki ülke taahhüdünü vurgulamıştır. Heyette ayrıca Kenya'nın Birleşmiş Milletler Daimî Temsilcisi Büyükelçi Ekitela Lokaale, Kenya'nın Teknoloji Özel Temsilcisi Büyükelçi Philip Thigo ile Kenya İletişim Kurumu, Dışişleri ve Diaspora Bakanlığı ile Enformasyon, İletişim ve Dijital Ekonomi Bakanlığı temsilcileri yer almıştır. WSIS+20 gözden geçirme sürecinin başarıyla tamamlanması, Birleşmiş Milletler üyesi devletler ile paydaşlar arasında yürütülen kapsamlı iş birliğinin bir sonucu olarak gerçekleşmiş; bu süreçte Kenya'nın uzlaşa sağlanmasında merkezi bir rol üstlendiği belirtilmiştir. Söz konusu girişim, Kenya'nın tüm ülkelerin ihtiyaçlarına duyarlı, adil ve

kapsayıcı bir küresel dijital geleceğin geliştirilmesine yönelik kararlılığını ortaya koymuştur.⁴³

⁴³ 18.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://techafricanews.com/2025/12/18/kenya-advances-equitable-digital-future-through-un-wsis20-process/> adresinden ulaşılabilir.

MISIR

Nüfusu:	114.484.252
Yüzölçümü:	1.001.450 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.324,62 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	106.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	12.500.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,2

1. Mısır'ın, Yerel Cep Telefonu Üretimini Artırma Hedefi

Mısır İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı, ülkenin bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektörüne ilişkin olumlu bir değerlendirmenin parçası olarak, yerel telefon üretimi için bazı planları vurgulamıştır. Bakan Amr Talaat'ın yaptığı açıklamada, Mısır'ın gelecek yıl 15 milyon akıllı mobil cihaz üretmeyi ve bu cihazları uluslararası pazarlara ihraç etmeye başlamayı hedeflediğini söylemiştir. Bu hedef, 2025 yılında 10 milyon adet üretim hedefini takip etmektedir.

Daily News Egypt, Talaat'ın İstihbarat ve Güvenlik Bilimleri Enstitüsü'nde yaptığı konuşmada, bu yıl üretilen 10 milyon cihazın %40'ının yerel katma değere sahip olduğunu iddia ettiğini bildirmiştir. Ayrıca, Mısır'ın 15 uluslararası mobil markayı yerel üretim için başarıyla çektiğini de belirtmiştir. Bu, BİT sektörünü üretim odaklı stratejik bir güce dönüştürmek için daha geniş bir stratejinin parçası olarak tanımlanmaktadır.

Talaat, Mısır'ın dijital ihracatının 2025 yılında 7,4 milyar ABD Dolarına ulaştığını ve hedefin bunu 9 milyar ABD Dolarına çıkarmak olduğunu bildirmiştir. Talaat ayrıca Mısır'ın küresel veri altyapısında zaten önemli bir role sahip olduğunu belirtmiştir. Halihazırda 21 adet uluslararası denizaltı kablosu Mısırdan geçmektedir.

Hükümet ayrıca, bu yıl 800.000 olan teknoloji uzmanlığı alanında eğitim alan kişi sayısını 2030 yılına kadar 1 milyona çıkarmayı hedeflemektedir. Bu girişim, uygulamalı teknoloji için yeni okullar ve Mısır Bilişim Üniversitesi tarafından desteklenecektir.

Bakanlığının gelecekteki öncelikleri arasında, ülkenin tüm illerinde fiber optik kabloların döşenmesinin tamamlanması ve 5G hizmetlerinin başlatılmasının ardından mobil kapsama alanının genişletilmesi yer almaktadır.⁴⁴

2. Mısır Telekom Otoritesinden Mobil Telefon Hackleme Girişimleri Konusunda Uyarı

Mısır Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA), Mısır dahil 150'den fazla ülkede akıllı telefon kullanıcılarını hedef alan gelişmiş hackleme girişimleri konusunda vatandaşlarına uyarıda bulunmuştur. Uyarı, Google ve Apple'ın daha önce bilinmeyen güvenlik açıklarının istismar edilmesiyle ilgili açıklamalarının ardından gelmiştir. NTRA'ya göre, ilk raporlar saldırganların güvenilir kaynaklardan geliyormuş gibi görünen kötü amaçlı bağlantılar ve mesajlar kullandığını göstermektedir. Yetkili kurum, telefonları ve uygulamaları güncel tutmanın ilk savunma hattı olduğunu belirterek, kullanıcılardan cihazlarının güvenliğini öncelikli hale getirmelerini istemiştir.

Her güncelleme genellikle hackerların yararlanabileceği güvenlik açıklarına yönelik düzeltmeler içermektedir ve otomatik güncellemeleri etkinleştirmeniz şiddetle tavsiye edilmektedir. NTRA ayrıca, casus yazılım saldırılarının riskini azaltmaya yardımcı olabilecek iPhone'un "Kilit Modu" ve Android cihazlardaki gelişmiş koruma seçenekleri gibi gelişmiş güvenlik ayarlarının etkinleştirilmesini tavsiye etmiştir. Kullanıcılar, özellikle bilinmeyen veya olağandışı kaynaklardan gelen bağlantılar, mesajlar veya eklerle etkileşimde bulunurken, tanıdık şirketlerden veya kişilerden gelmiş gibi görünseler bile dikkatli olmaları konusunda uyarılmıştır.

⁴⁴ 30.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/telecom-devices-platforms/19561-egypt-aims-to-boost-local-mobile-phone-production.html> adresinden ulaşılabilmektedir.

Ek koruma önlemleri arasında güvenli web tarayıcıları kullanmak, kötü amaçlı reklamlara maruz kalmayı önlemek için reklam engelleme araçları kullanmak ve şifreler ele geçirilse bile yetkisiz erişimi önlemek için e-posta veya sosyal medya gibi kritik hesaplar için iki faktörlü kimlik doğrulama kullanmak yer almaktadır. Yetkili makam, olağandışı aramalar, mesajlar veya bağlantılar gibi modern dolandırıcılık taktiklerine karşı uyanık olmanın ve ani yavaşlamalar, beklenmedik veri kullanımı artışları veya kaldırılmış uygulamaların görünmesi gibi anormal telefon davranışlarına karşı tetikte olmanın önemini vurgulamıştır. NTRA, küresel teknoloji şirketleri ve yerel yetkililerle işbirliği içinde durumu sürekli olarak izlediğini ve Mısır'daki mobil kullanıcıları korumak için gerekli tüm önlemleri aldığını doğrulamıştır.⁴⁵

3. Mısır Posta Ofisleri Aracılığıyla Belge Doğrulamasında Yeni Protokol

Mısır Dışişleri Bakanlığı ile İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı, Ulusal Posta İdaresi aracılığıyla belge doğrulama hizmetlerini başlatmak için bir iş birliği protokolü imzalamıştır. Bu ortaklık, vatandaşların ülke çapındaki postanelerde doğrulama hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacaktır. Protokol, bekleme sürelerini azaltmak, verimliliği artırmak ve halka daha sorunsuz bir deneyim sunmak amacıyla süreci posta idaresine devretmeyi amaçlamaktadır. Yeni sistemde, yararlanıcılar doğrulanan belgelerini en yakın postaneden almayı veya işyerlerine ya da evlerine teslim ettirmeyi seçebileceklerdir. İki bakanlık, hizmeti kademeli olarak genişleterek ülke genelindeki tüm postaneleri kapsama almayı taahhüt etmiştir. Uygulama zorluklarını gidermek için, personel eğitim atölyeleri ve kimlik doğrulama mekanizmalarının gelişimini izlemek için düzenli koordinasyon toplantıları da dahil olmak üzere ortak çabalar sürdürülmektedir. Ayrıca, hükümetin dijital dönüşüm girişiminin bir parçası olarak, yoğunluğu azaltmak

⁴⁵ 9.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/2/558391/Egypt/Society/Egypt%E2%80%99s-telecom-authority-warns-of-new-mobile-phon.aspx> adresinden ulaşılabilir.

ve hizmet sunumunu hızlandırmak için ana kimlik doğrulama ofislerinin yakınında mobil posta araçları konuşlandırılacaktır.⁴⁶

⁴⁶ 26.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.egypttoday.com/Article/1/144205/New-Protocol-Enables-Document-Authentication-Through-Egypt-Post-Offices> adresinden ulaşılabilir.

OKYANUSYA

YENİ ZELANDA

Nüfusu:	4.699.755
Yüzölçümü:	268.021 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.072 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ticaret Komisyonu
Mobil Şebeke Abonesi:	6.400.000
Sabit Şebeke Abonesi:	1.760.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93

Microsoft'un Yeni Zelanda'daki İlk Hiperskal Bulut Bölgesi

Yeni Zelanda'da Microsoft tarafından kurulan NZ North hiperskal bulut veri merkezi bölgesi, faaliyete geçmesinin üzerinden geçen bir yılın ardından ülkenin gelişmekte olan yapay zekâ ekonomisinin temel altyapılarından biri hâline gelmiştir. Telekomünikasyon, sağlık, kamu ve yaratıcı endüstriler başta olmak üzere birçok sektörde yürütülen projeler bu altyapı üzerinden desteklenmektedir.

Microsoft'un Aotearoa'daki ilk yerel bulut bölgesi olan NZ North, kurumlara veri yerelliği, güvenlik ve ölçeklenebilirlik imkânı sunarak yapay zekâ tabanlı hizmetlerin yaygınlaşmasını ve kamu hizmetlerinin modernizasyonunu desteklemektedir.

Microsoft, dijital ekonomi kapsamında, 2027 yılına kadar 100 bin Yeni Zelandalının dijital becerilerle donatılmasını hedeflemektedir. Bu çerçevede yapay zekâ ve modern bulut teknolojileri, istihdam artışı ve verimlilik kazanımlarının temel itici gücü olarak konumlandırılmaktadır. Te Pūkenga ve Auckland Belediyesi ile yürütülen iş birliği kapsamında Te Puna Creative Hub desteklenmekte, öğrencilere ve iş arayanlara teknoloji odaklı mikro yeterlilikler sunulmaktadır.

Telekomünikasyon şirketi Spark ile yürütülen iş birliği, ülkenin en büyük Microsoft kamu bulutu ortaklığı olarak değerlendirilmektedir. Spark bünyesinde 2500 çalışanın Copilot yapay zekâ araçlarını aktif olarak kullandığı, bu sayede hizmet kalitesi ve operasyonel verimlilikte artış sağlandığı ifade edilmektedir.

Kamu tarafında ise Christchurch Belediyesi, bulut geçişini tamamlayarak kamu hizmetlerine yönelik veri analiz ve süreç iyileştirme çalışmalarını hızlandırmıştır. Whakarongorau Aotearoa tarafından yürütülen ulusal tele-sağlık hizmetleri de NZ North bölgesine taşınmış olup, aylık yaklaşık 10 bin NZD tutarında maliyet tasarrufu sağlandığı bildirilmektedir. Yapay zekâ araçlarının kullanımıyla personel verimliliğinin önemli ölçüde arttığı belirtilmektedir.

NZ North veri merkezi, %100 yenilenebilir enerji ile çalışmakta olup kapalı devre soğutma sistemi sayesinde su tüketimi gerçekleştirmemektedir. Araştırmalara göre, kamu sektörünün yenilenebilir bulut altyapılarına yönelmesi hâlinde karbon ayak izinin %11 oranında azaltılması mümkün görülmektedir.

Microsoft, önümüzdeki dönemde yapay zekâ uygulamalarının daha geniş ölçekte hayata geçirilmesini, gerçek zamanlı veri kullanımının artırılmasını ve yerel ihtiyaçlara yönelik çözümlerin geliştirilmesini öngörmektedir. Şirketin, güvenli ve sürdürülebilir altyapı yatırımlarını ve eğitim faaliyetlerini sürdürmesi planlanmaktadır.⁴⁷

⁴⁷ 19.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://telconews.co.nz/story/de-cix-epsilon-expand-partnership-to-address-apac-ai-growth> adresinden ulaşılabilir.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ

Nüfusu:	10.386.538
Yüzölçümü:	86.600 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.782 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi İletişim Teknolojileri Ajansı
Mobil Şebeke Abonesi:	10.750.300
Sabit Şebeke Abonesi:	1.673.210
İnternet Kullanım Oranı (%):	79,80

Medya Temsilcilerine Yönelik Siber Farkındalık Eğitimi

Azerbaycan İnovasyon ve Dijital Kalkınma Ajansı (IDDA) bünyesinde faaliyet gösteren Azerbaycan Siber Güvenlik Merkezi tarafından, CyberCollab Projesi kapsamında medya temsilcilerine yönelik bir siber farkındalık eğitimi düzenlenmiştir.

Eğitimin temel amacı, dijitalleşmenin hız kazandığı günümüzde medya mensuplarının mevcut siber tehditlere ilişkin farkındalığını artırmak, medya kuruluşlarını hedef alan siber saldırı türleri hakkında uygulamalı bilgi sunmak ve etkin korunma yöntemleri konusunda katılımcıları bilgilendirmektir.

Eğitim programı kapsamında IDDA bünyesinde görev yapan bilgi güvenliği uzmanları tarafından; güncel siber tehditler, sosyal mühendislik saldırılarına ilişkin gerçek vaka örnekleri ve dijital güvenliğin sağlanmasına yönelik temel tedbirler aktarılmıştır. Ayrıca, yaygın olarak kullanılan yapay zekâ tabanlı platformların kullanımında siber güvenlik kurallarına uyulmasının önemine dikkat çekilmiştir.

IDDA ve Azərbaycan Siber Güvenlik Merkezi tarafından yıl içerisinde düzenlenen üçüncü etkinlik olma özelliği taşıyan söz konusu eğitimlere, yıl genelinde 100'ün üzerinde medya temsilcisi katılım sağlamıştır.⁴⁸

⁴⁸ 27.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://mincom.gov.az/en/media-en/news/cyber-awareness-training-organized-for-media-representatives> adresinden ulaşılabilir.

KAZAKİSTAN

Nüfusu:	20.159.707
Yüzölçümü:	2.724.900 km2
Kişi Başına Gelir:	14.291.300 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kazakistan Cumhuriyeti Dijital Gelişim, İnovasyonlar ve Havacılık Sanayi Bakanlığı (MDDIAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	26.200.000
Sabit Şebeke Abonesi:	2.400.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93.4

1. Gemini’de Kazakça Dil Desteği

Google tarafından geliştirilen yapay zekâ modeli Gemini, Kazakça dil desteğiyle kullanıma sunulmuştur. Söz konusu gelişme, Gemini’nin en gelişmiş sürümü olan Gemini 3 kapsamında gerçekleştirilen küresel dil genişleme çalışmalarının bir parçası niteliğindedir.

Kazakça, desteklenen 23 yeni dil arasında yer almakta olup, bu sayede Kazakistan’daki kullanıcıların Gemini’nin yapay zekâ yeteneklerine ana dillerinde erişim sağlaması mümkün hâle gelmiştir. Kazakça arayüz, hâlihazırda web sürümünde erişime açık durumdadır. Android ve iOS mobil sürümleri ile gerçek zamanlı etkileşim sağlayan Gemini Live özelliğinin ise yakın dönemde kullanıma sunulması planlanmaktadır.

Kazakistan Cumhuriyeti Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan değerlendirmede, küresel yapay zekâ çözümlerinin Kazakça sunulmasının; dijital

devletin güçlendirilmesi, teknolojiye erişimin artırılması ve rekabetçi bir yapay zekâ ekosisteminin oluşturulması açısından önemli olduğu ifade edilmektedir.⁴⁹

2. Kazakistan Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanlığı ile Cisco Arasında MoU

Kazakistan Cumhuriyeti Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanlığı ile ağ ve siber güvenlik alanında küresel lider konumda bulunan Cisco arasında; yapay zekâ, yüksek performanslı bilişim ve dijital dönüşüm alanlarında stratejik iş birliğini güçlendirmeyi amaçlayan bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzalanmıştır.

Söz konusu imza, C5+1 formatındaki iş konferansı kapsamında; Kazakistan Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanı Zhaslan Madiyev ile Cisco üst yönetiminin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Mutabakat Zaptı ile önümüzdeki beş yıl içerisinde; gelişmiş yapay zekâ altyapılarının kurulması, yetkinliklerin geliştirilmesi ve Kazakistan'ın bölgesel bir teknoloji merkezi konumunun güçlendirilmesine yönelik ortak girişimlerin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. İş birliğinin; siber güvenlik, dijital kamu hizmetleri, sağlık ve ulusal bilgi platformları başta olmak üzere çeşitli alanlarda uzun vadeli teknolojik projelere zemin oluşturması öngörülmektedir.⁵⁰

⁴⁹ 19.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gov.kz/memleket/entities/maidd/press/news/details/1128580?lang=en> adresinden ulaşılabilir.

⁵⁰ 08.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gov.kz/memleket/entities/maidd/press/news/details/1101449?lang=en> adresinden ulaşılabilir.

ÖZBEKİSTAN

Nüfusu:	36.361.859
Yüzölçümü:	447.400 km ²
Kişi Başına Gelir:	3.161.70 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Özbekistan Bilgi ve İletişim Teknolojileri Merkezi (UZINFOCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	40.200.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.320.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	89

1. UZINFOCOM ile Kırgızistan Dijital Kalkınma Bakanlığı Arasında Çalışma Toplantısı

Özbekistan Bilgi ve İletişim Teknolojileri Merkezi (UZINFOCOM) temsilcileri ile Kırgızistan Cumhuriyeti Dijital Kalkınma Bakanlığı temsilcileri arasında Bişkek'te bir çalışma toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, dijitalleşme alanındaki güncel eğilimler ile taraflar arasında geliştirilebilecek iş birliği alanları ele alınmıştır.

Görüşmeler kapsamında; Özbekistan'da hayata geçirilen dijital kimlik sistemleri, elektronik belge yönetimi, faturalama platformları ile bilgi güvenliği uygulamalarına özel önem atfedilmiştir. Kırgız tarafı, söz konusu çözümlerin uygulanmasına ilişkin pratik deneyim ve geliştirme yaklaşımları hakkında bilgilendirilmiştir.

Toplantı sonucunda, iş birliğinin derinleştirilmesine yönelik karşılıklı irade ortaya konulmuş olup, bir yol haritası oluşturulması ve dijital kalkınmanın belirli alanlarında pilot projelerin başlatılması hususları değerlendirilmektedir.⁵¹

⁵¹ 19.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://uzinfocom.uz/en/news/473> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. .UZ Alan Adının 30. Yılı: 2025 Sonuçları, Yenilikler ve Kazanımlar

Özbekistan internet altyapısının temel unsurlarından biri olan .UZ ulusal alan adı için 30 yıllık gelişim sürecinin tamamlanması ve stratejik açıdan önemli kazanımların elde edilmesi bağlamında, 2025 yılı adeta bir dönüm noktası niteliğindedir.

Yıl boyunca; dijital dönüşüm, bilgi güvenliği ve alan adı altyapısının modernizasyonu alanlarında geniş kapsamlı çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda modern alan adı yönetim teknolojileri hayata geçirilmiş, IPv6 ve DNSSEC uygulamaları etkin şekilde geliştirilmiş, uluslararası iş birlikleri genişletilmiş ve Token.uz blokzincir platformu kullanıma alınarak resmî olarak tescil edilmiştir.

2025 yılı itibarıyla .UZ alan adı istatistikleri aşağıda sunulmaktadır:

- .UZ alan adının 30. yılı tamamlanmıştır.
- Alan adlarının toplam sayısı 144 bine ulaşmıştır.
- 57.100 yeni alan adı tescil edilmiştir.
- Yıllık büyüme oranı %6,2 olarak kaydedilmiştir.
- 900'ün üzerinde NFT sertifikası oluşturulmuştur.
- 600'den fazla alan adı, açık artırma yoluyla satılmıştır.
- DNSSEC korumalı alan adı sayısı 131'den 212'ye yükselerek %62 artış göstermiştir.
- IPv6 altyapısı etkin hâle getirilmiştir.

2025 yılı, .UZ alan adının dayanıklılığını ve teknolojik olgunluğunu teyit etmekte olup, ulusal alan adı ekosisteminin yenilikçi gelişiminde yeni bir aşamaya geçildiğini göstermektedir.⁵²

⁵² 29.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://uzinfocom.uz/en/news/479> adresinden ulaşılabilir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

AB SAYISAL TEK PAZARI

Avrupa Tek Pazarı, Avrupa Birliği'nin (AB) 27 üye ülkesi ile Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması yoluyla İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç ve ikili anlaşmalar yoluyla İsviçre'yi içeren tek bir pazardır. Tek Pazar, toplu olarak dört özgürlük olarak bilinen malların, sermayenin, hizmetlerin ve emeğin serbest dolaşımını garanti etmeyi amaçlamaktadır.

Avrupa Sayısal Tek Pazar ise, dijital pazarlama, e-ticaret ve telekomünikasyonu kapsayan Avrupa Tek Pazarına ait bir politikadır. Bu politika ile dijital çağa ayak uydurabilmesi için yönetmeliklerin düzenlenerek var olan pazarların tek bir pazar haline getirilmesi hedeflenmektedir.

1. Dijital Hizmetler Yasası Kapsamında Reklam Şeffaflığına İlişkin TikTok Taahhütlerinin Kabulü

Avrupa Komisyonu, Dijital Hizmetler Yasası (Digital Services Act – DSA) kapsamında öngörülen gereklilikler doğrultusunda, TikTok'un hizmetlerinde yer alan reklamlara ilişkin tam şeffaflığı sağlayacak reklam arşivleri sunma taahhüdünü güvence altına almıştır. Avrupa Komisyon ile yürütülen kapsamlı görüşmelerin ardından TikTok, Komisyonun Mayıs 2025 tarihli soruşturması ve ön bulgularında dile getirilen tüm endişeleri ele alan bağlayıcı taahhütlerini sunmuştur. Tam şeffaflığı sağlamayı amaçlayan bu taahhütler aşağıdaki unsurları içermiştir;

- TikTok, reklamın kullanıcıların akışlarında görüldüğü şekliyle tam içeriğini, reklamda yer alan bağlantının URL'leri dâhil olmak üzere sunacaktır.
- TikTok, reklam arşivini daha hızlı güncelleyecek ve bilgilerin en geç 24 saat içinde erişilebilir olmasını sağlayacaktır.

- TikTok, reklamverenler tarafından seçilen hedefleme kriterlerini, ayrıca reklamlara erişen kullanıcıların cinsiyeti, yaş grubu ve bulundukları Üye Devlet bilgilerini de içeren toplulaştırılmış kullanıcı verileriyle birlikte sunacaktır. Bu sayede araştırmacıların reklamların nasıl hedeflendiğini ve dağıtıldığını incelemesi mümkün olacaktır.
- TikTok, kullanıcıların reklamlara daha kolay erişebilmesini sağlamak amacıyla ek arama seçenekleri ve filtreler sunacaktır.

DSA, çevrim içi platformların hizmetlerinde yayınlanan reklamlara ilişkin erişilebilir ve aranabilir bir reklam arşivi bulundurmasını zorunlu kılmıştır. Bu arşivler; dolandırıcılık faaliyetlerinin, yasa dışı veya yaşa uygun olmayan ürünlere ilişkin reklamların, sahte reklamların ve özellikle seçimler bağlamında koordineli bilgi manipülasyonu operasyonlarının tespit edilmesi açısından düzenleyiciler, araştırmacılar ve sivil toplum için kritik öneme sahip olmuştur. TikTok'un, söz konusu taahhütleri mümkün olan en kısa sürede ve Komisyon ile mutabık kalınan son tarihlere kadar hayata geçirmesi gerekmektedir. Bu süreler, taahhüdün niteliğine bağlı olarak 2 aydan en fazla 12 aya kadar değişiklik göstermektedir.⁵³

2. Dijital Hizmetler Yasası Kapsamında X'e 120 Milyon Avro Para Cezası

Avrupa Komisyonu, Dijital Hizmetler Yasası (Digital Services Act – DSA) kapsamındaki şeffaflık yükümlülüklerini ihlal etmesi nedeniyle X platformuna 120 milyon Avro idari para cezası vermiştir. Tespit edilen ihlaller; “mavi onay işareti”nin yanıltıcı tasarımı, reklam arşivinin şeffaf olmaması ve araştırmacılara kamuya açık verilere erişim sağlanmamasını kapsamıştır.

X'in “doğrulanmış hesaplar” için kullandığı “mavi onay işareti”, kullanıcıları yanılttığı için, çevrim içi platformların hizmetlerinde yanıltıcı tasarım uygulamalarını yasaklayan DSA yükümlülüğünün ihlali niteliğini taşımıştır. X'te herhangi bir kişi, hesap sahibinin

⁵³ 05.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2940 adresinden ulaşılabilmektedir.

kimliği anlamlı bir şekilde doğrulanmaksızın ücret karşılığında “doğrulanmış” statüsü elde edebilmiştir. Bu uygulama, kullanıcıların etkileşime girdikleri hesapların ve içeriklerin gerçekliğini değerlendirmesini zorlaştırmıştır. Söz konusu yanıltma, kullanıcıları kimliğe bürünme dolandırıcılıkları dâhil olmak üzere çeşitli dolandırıcılık türlerine ve kötü niyetli aktörler tarafından yürütülen diğer manipülasyon biçimlerine açık hâle getirmiştir. DSA, kullanıcı doğrulamasını zorunlu kılmamış; ancak doğrulama yapılmadığı hâlde kullanıcıların doğrulanmış olduğu yönünde yanlış beyanda bulunulmasını açıkça yasaklamıştır.

Ayrıca, X’in reklam arşivi, DSA’nın öngördüğü şeffaflık ve erişilebilirlik gerekliliklerini karşılamamıştır. Erişilebilir ve aranabilir reklam arşivleri; dolandırıcılık faaliyetlerinin, hibrit tehdit kampanyalarının, koordineli bilgi manipülasyonu operasyonlarının ve sahte reklamların tespit edilebilmesi açısından araştırmacılar ve sivil toplum için kritik öneme sahip olmuştur. X, aşırı işlem gecikmeleri gibi tasarım unsurları ve erişim engelleri uygulayarak reklam arşivlerinin amacını zayıflatmıştır. Bununla birlikte reklam arşivinde, reklamın içeriği ve konusu ile reklamın bedelini ödeyen tüzel kişiye ilişkin bilgiler gibi temel unsurlar yer almamıştır. Bu eksiklikler, çevrim içi reklamcılıktan kaynaklanabilecek risklerin araştırmacılar ve kamuoyu tarafından bağımsız biçimde incelenmesini engellemiştir.

Diğer taraftan X, araştırmacılara platformun kamuya açık verilerine erişim sağlama yönündeki DSA yükümlülüklerini de yerine getirmemiştir. Örneğin, X’in hizmet şartları, uygun nitelikteki araştırmacıların web sayfalarından otomatik olarak veri toplama işlemi (scraping) dâhil olmak üzere kamuya açık verilere bağımsız biçimde erişmesini yasaklamıştır. Bunun yanı sıra, araştırmacıların kamuya açık verilere erişimine ilişkin süreçler gereksiz engeller içermiş ve bu durum Avrupa Birliği genelinde birçok sistemik riskin araştırılmasını fiilen sekteye uğratmıştır. Bu karar, DSA kapsamında verilen ilk uyumsuzluk kararı olmuştur.⁵⁴

⁵⁴ 05.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2934 adresinden ulaşılabilmektedir.

Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications), Avrupa Birliği'ndeki telekomünikasyon pazarının düzenleyici kurumudur. 2009 yılı Eylül ayında yürürlüğe giren Telekom Paketi ile oluşturulmuştur. BEREC, Yönetim Kurulu'nda ulusal düzenleyici kurumları ve AB yetkilileri dâhil idari personeli içermektedir. BEREC, elektronik iletişim ağları ve hizmetleri için iç pazarın gelişmesine ve daha iyi işleyişine katkıda bulunur. Bunu, tüketicilere ve işletmelere benzer şekilde daha büyük faydalar sağlamak için AB düzenleyici çerçevesinin tutarlı bir şekilde uygulanmasını sağlamayı ve telekomünikasyon sektöründe etkili bir iç pazarı teşvik etmeyi hedefleyerek yapmaktadır.

BEREC'ten AB Dijital On Yıl Hedeflerine Yönelik Stratejik Katkı

BEREC, Avrupa Komisyonu'nun Dijital On Yıl Politika Programı'nın (DDPP) gözden geçirilmesine resmi görüşünü sunarak hem iddialı hem de gerçekçi olan güncellenmiş 2030 hedefleri ve göstergelerine duyulan ihtiyacı vurgulamıştır. BEREC, katkısında, bu kriterlerin üye ülkeler arasında etkili izleme ve adil performans karşılaştırmalarına olanak sağlamak için açık, ölçülebilir ve teknolojik açıdan tarafsız olması gerektiğini belirtmiştir. Düzenleyiciler, herhangi bir revizyonun Avrupa Elektronik Haberleşme Kanunu'nun (EECC) hedefleriyle, özellikle rekabetin teşvik edilmesi, yüksek kaliteli bağlantı, iç pazar ve son kullanıcı haklarının korunması ile uyumlu olması gerektiğini ifade etmektedir. BEREC, bağımsız ulusal düzenleyici otoritelerin teknik uzmanlığından yararlanarak, AB'nin dijital dönüşümünün yüksek kaliteli verilerle yönlendirilmesini ve teknolojik ortamın hızla gelişmeye devam etmesiyle birlikte dayanıklılığını korumayı amaçlamaktadır.⁵⁵

⁵⁵ 22.12.2025 tarihinde yayımlanan haberin detaylarına <https://www.berec.europa.eu/en/news/latest-news/berecs-input-on-the-review-of-the-european-commissions-digital-decade-policy-programme-objectives> adresinden ulaşılabilmektedir.

Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı (European Union Agency for Cybersecurity) Avrupa Birliği'ne bağlı ağ ve bilgi güvenliğinden sorumlu bir ajanstır. 13 Mart 2004 tarihinde kurulmuş olup 1 Eylöl 2005 tarihinde faaliyete geğmiştir. Merkezi Yunanistan'ın Kandiye kentinde yer almaktadır. ENISA Avrupa genelinde yüksek bir siber güvenlik düzeyine ulaşmayı amaçlamaktadır. ENISA, AB çatısı altındaki tüm kurum ve kuruluşların ağ ve bilgi güvenliği konusunda bilgi paylaşımında bulunduğu bir merkez konumundadır. ENISA'nın sorumluluğu, AB içinde en üst seviyede ve en etkin şekilde ağ ve bilgi güvenliğini tesis etmektir. AB enstitöleri ve üye ölkelerle de iş birliği yaparak; AB içinde yer alan tüm kullanıcılar, çeşitli organizasyonlar ve iş dünyasında bilgi güvenliği költürü oluşturmayı hedeflemektedir. ENISA, bulut bilişim alanında hem kamu kurumlarına, hem de özel sektör temsilcilerine yeni bilişim teknolojileri ve servislerine güvenli geğiş için rehberlik hizmeti sunmaktadır. ENISA, kurumlar arası koordinasyonu sağlama ve bilinçlendirme çalışmaları yapmanın yanı sıra; kullanıcılara uyguladığı anketlerle mevcut durumun analizini de sık aralıklarla yaparak, yeni bilgi güvenliği politikalarının üretilmesine katkı sağlamaktadır.

Siber Güvenlik Yatırımları Raporu

NIS (şebeke ve Bilgi Sistemleri Güvenliği Direktifi) 2025 Yılı Yatırımları Raporu, ENISA tarafından yürütölen ve siber güvenlik politikalarının Avrupa Birliği genelindeki kuruluşlarda pratikte nasıl uygulandığını; bu politikaların yatırımlar, kaynaklar ve faaliyetler üzerindeki etkilerini inceleyen bir çalışmanın bulgularını ortaya koymaktadır. Raporun temel amacı, ulusal ve AB düzeyindeki politika yapıcılar ile uygulayıcılara, AB siber güvenlik politikalarının kuruluşlar nezdinde nasıl hayata geğirildiği ve bu süreçte karşılaşılan zorluklar hakkında bilgi sunmaktır.

Bu yılki çalışma, tüm üye devletlerde faaliyet gösteren 1080 kamu ve özel kuruluşta gerçekteşirilmiş olup, NIS2 Direktifi kapsamında yüksek kritiklik düzeyine sahip tüm sektör ve alt sektörleri kapsamaktadır. NIS2 Direktifi, Avrupa Birliği'nin tüm üye

devletlerde yüksek ve ortak bir siber güvenlik seviyesi sağlamaya yönelik çabalarının temel taşlarından biri olarak, kritik sektörlerin daha etkin şekilde korunması amacıyla mevcut kuralları güçlendirmektedir.

Bu yılki raporun öne çıkan bulguları aşağıda özetlenmektedir:

- *Yatırım odağı insan kaynağından teknoloji ve hizmetlere kaymaktadır:*

Kuruluşlar, siber güvenlik yatırımlarını geçen yıla benzer seviyelerde (BT bütçelerinin %9'u; ortalama 1,5 milyon Avro) sürdürürken, harcamaların giderek kurum içi siber güvenlik ekiplerini genişletmek yerine teknoloji yatırımlarına ve dış kaynak kullanımına yöneldiği görülmektedir.

- *Siber yetenek açığı hafifleme belirtisi göstermemektedir:*

Nitelikli profesyonel eksikliği ve sınırlı yetenek havuzu için yaşanan yoğun rekabet nedeniyle, siber güvenlik uzmanlarını kuruma çekme (%76) ve elde tutma (%71) konusundaki zorluklar devam etmektedir. Yüksek personel devri, bu açığı daha da derinleştirerek risk seviyesini artırmakta ve kuruluşları insan kaynağı stratejilerini yeniden gözden geçirmeye zorlamaktadır.

- *Uyumluluk ana yatırım itici gücü olmaya devam etmekte, ancak tek çıktı değildir:*

Uyumluluk, siber güvenlik yatırımlarının temel itici gücü olmayı sürdürmektedir (%70). Bununla birlikte, yatırım getirileri yalnızca mevzuata uyumla sınırlı kalmamaktadır. İleriye dönük olarak kuruluşlar, araçların modernizasyonu, kurtarma yeteneklerinin geliştirilmesi ve kurum içi yetkinliklerin güçlendirilmesine daha fazla odaklanmayı planlamaktadır. Bu durum, politikaların yatırımları doğru yönde teşvik ettiğini göstermektedir.

- *NIS2 çitayı yükseltiyor, ancak uygulama hâlen önemli bir zorluktur:*

NIS2 Direktifi, kuruluşları siber dayanıklılığın kritik ve zor alanlarını güçlendirmeye teşvik etse de, uygulama süreci yaygın biçimde zorlu olarak değerlendirilmektedir. Kuruluşlar; yama yönetimi (%50), iş sürekliliği (%49) ve tedarik zinciri risk yönetimini (%37) başlıca zorluk alanları olarak belirtmektedir. Kuruluş ölçeklerindeki farklılıklar da

karşılaşılan zorlukları çeşitlendirmekte; özellikle büyük ölçekli kuruluşlar için eski teknolojilerden modern sistemlere geçişte uyumlu ve aşamalı yaklaşımlara ihtiyaç duyulmaktadır.

- *Yama uygulama süreleri hâlâ uzun; birçok kuruluş güvenlik testlerini düzenli olarak yapmamaktadır:*

Sektörler genelinde kuruluşların yaklaşık üçte biri, son 12 ay içerisinde herhangi bir siber güvenlik değerlendirmesi gerçekleştirmemiştir. Ayrıca kuruluşların %28'i, kritik güvenlik açıklarını yamalamak için üç aydan daha uzun süreye ihtiyaç duymaktadır. Bu durum, özellikle KOBİ'ler açısından daha belirgin bir sorun teşkil etmekte; test süreçleri (%63) ve yama uygulamaları (%51) bu kuruluşlar için sürekli bir zorluk oluşturmaktadır. Güvenlik açığı istismarı başlıca sızma yöntemlerinden biri olmaya devam ettiğinden, siber güvenlik ve dayanıklılığın artırılması için Siber Dayanıklılık Yasası hükümlerinin etkin biçimde uygulanması ve yama yönetimi AB genelinde kritik önem taşımaktadır.

- *Tedarik zinciri riski: daha güçlü kontroller, daha derin bağımlılıklar:*

Tedarik zinciri risk yönetiminde ilerleme kaydedilmesine rağmen, dış kaynaklı BT ve siber güvenlik hizmetlerine artan bağımlılık yeni güvenlik açıklarını da beraberinde getirmektedir. Bu risk, özellikle tedarikçilerin kaynakları sınırlı KOBİ'ler olması durumunda daha da belirginleşmektedir. Nitekim tedarik zinciri ve üçüncü taraf ihlalleri, geleceğe yönelik en sık dile getirilen ikinci endişe alanı olarak öne çıkmaktadır (%47). Bu bulgu, siber suçluların giderek daha fazla üçüncü taraf hizmet sağlayıcılarını hedef aldığını ortaya koyan ENISA Tehdit Manzarası Raporu'ndaki temel eğilimlerle de örtüşmektedir.

- *DoS saldırıları artarken, fidye yazılımları öne çıkan tehdit olmaya devam etmektedir:*

Hizmet engelleme (DoS) saldırıları günlük operasyonlar üzerinde en büyük baskıyı oluştururken; fidye yazılımları (%55), tedarik zinciri saldırıları (%47) ve kimlik avı (%35) geleceğe yönelik kurumsal endişelerin başında gelmektedir. Hazırlık düzeyi kuruluşlar arasında eşit değildir; özellikle KOBİ'ler, tüm senaryolarda siber olayları öngörme, bu

olaylara dayanma ve olay sonrası toparlanma konularında en düşük güven düzeyini sergilemektedir.

ENISA İcra Direktörü, rapora ilişkin değerlendirmesinde, *“NIS Yatırımları Raporu, ENISA’nın AB üye devletlerini kritik sektörlerde siber dayanıklılık oluşturmada destekleme rolü açısından hayati bilgiler sunmaktadır. Bulgular, karşılaşılan zorlukları daha iyi anlamamıza, desteğimizi daha etkin biçimde hedeflememize ve geleceğe yönelik önerilerimizi şekillendirmemize katkı sağlamaktadır.”* ifadelerine yer vermiştir.⁵⁶

⁵⁶ 08.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin <https://www.enisa.europa.eu/news/whats-driving-cybersecurity-investments-and-where-lie-the-challenges> adresinden ulaşılabilir.

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 1988 yılında Avrupa için telekomünikasyon standartları üretmek üzere kurulmuştur. CEPT'in (European Conference of Post and Telecommunications Administration- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı) devamı niteliğindedir. EBU (European Broadcasting Union - Avrupa Yayıncılık Birliği) ve CEN/CENELEC ile eşgüdüm içinde çalışarak yayıncılık ve enformasyon teknolojileri alanında da standartlaştırma çalışmaları yapar. Diğer örgütlerden farklı olarak üyeleri, devletler değil, ağ işleticileri, telekomünikasyon idareleri, hizmet sunucular, üreticiler, kullanıcı grupları ve araştırma birlikleridir.

ETSI'den 6G ve ISAC Odaklı Yeni Çalışma Maddeleri

ETSI, Entegre Algılama ve İletişim (Integrated Sensing and Communication – ISAC) alanında dört yeni Çalışma Maddesinin (Work Item) başlatıldığını duyurmuştur. Bu girişimler, ISAC'ın bir sonraki gelişim aşamasını şekillendirmeye yönelik önemli bir adımı temsil etmekte olup, gelişmiş algılama işlevlerinin iletişim sistemleriyle bütünleştiği geleceğin ağlarının temellerini oluşturmaktadır.

Söz konusu dört Çalışma Maddesi, ETSI üyeleri tarafından; ISAC'ın geliştirilmesine güvenlik ve yapay zekâ gibi yeni teknolojilerin entegre edilmesi ve ETSI araştırmacılarının 6G'nin karşı karşıya kalacağını öngördüğü temel mimari zorlukların ele alınması amacıyla belirlenmiştir. Çalışma Maddeleri aşağıda özetlenmektedir:

- *Çalışma Maddesi 6 – ISAC için Gelişmiş Sistem ve RAN Mimarileri*

Sektör, yeni nesil kablosuz sistemlerin yaygın dağıtımına yaklaşırken, 6G'yi destekleyecek temel mimari gereksinimlerin belirlenmesi kritik önem taşımaktadır. Bu Çalışma Maddesi, dağıtım hususlarını da kapsayacak şekilde, sürdürülebilir algılama hizmetlerinin önünü açacak ISAC mimari ekosistemine yönelik temel girdileri sağlamayı amaçlamaktadır.

- *Çalışma Maddesi 7 – Güvenlik, Gizlilik, Dayanıklılık ve Güvenilirlik Çözümleri*
ISAC teknolojilerinin yeni çevresel ve bağlamsal veri türleri sunmasıyla birlikte, güvenlik, gizlilik ve güvenilirliğin bu uygulamaların merkezinde yer alması gerekmektedir. Çalışma Maddesi 7, yalnızca ISAC standardizasyonuna katkı sunmakla kalmayacak; aynı zamanda operatörler ve daha geniş telekomünikasyon ekosistemi için ISAC'ın operasyonel hale getirilmesini destekleyecek güvenli ISAC operasyonları ve prosedürlerine yönelik bir çerçeve geliştirmeyi hedeflemektedir.

- *Çalışma Maddesi 8 – Yapay Zekâ ve Makine Öğrenmesi (AIML) ile Veri İşleme*
Yapay zekâ, algılama verilerinin yorumlanması, durumsal farkındalığın sağlanması ve iletişim süreçlerinin optimize edilmesinde kilit bir rol üstlenecektir. Çalışma Maddesi 8'in amacı, 6G sistemlerinde AIML destekli ISAC ile ISAC destekli AIML yaklaşımlarının birlikte çalışabilirliğini ve etkin biçimde uygulanmasını geliştirmektir.

- *Çalışma Maddesi 9 – Gösterilebilirlik, Benimsenme ve Teknoloji Evrimi*
ISAC'ın uzun vadeli sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla Çalışma Maddesi 9; ISAC çözümlerinin gösterilebilirliğine, teknolojik ve ekonomik yapısına ve mevcut ile yeni teknolojilerle etkileşimine odaklanmaktadır. Bu kapsamda, ISAC'ın gerçek iş değerinin netleştirilmesi, standartlaştırılmış ve standartlaştırılmamış sistemlerde benimsenmesinin teşvik edilmesi ve ticari başarısına yönelik gerekçelerin desteklenmesi hedeflenmektedir.

Bu çalışma maddelerinin onaylanmasıyla birlikte ETSI Genel Kurulu, ISAC'ın uzun vadeli başarısını güvence altına almak ve sektörü ileriye taşımak yönündeki kararlılığını bir kez daha ortaya koymuştur.⁵⁷

⁵⁷ 23.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bipt.be/operators/publication/consultation-regarding-the-draft-decision-amending-decision-of-19-december-2023-concerning-local-private-networks-in-the-3800-4200-mhz-band-and-the-assignment-of-e-212-mobile-network-codes> adresinden ulaşılabilmektedir.

The GSM Association (GSMA), mobil işletmeciler ve Telekom ile ilgili işletmelerden oluşan bir topluluktur. GSMA, GSM mobil sektörünün standardize edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla 1995 yılında kurulmuştur. Mobil ekosistem ve ilişik endüstrilerdeki mobil operatörleri ve kuruluşları temsil eden GSMA, üyelerine Endüstri Hizmetleri ve Çözümleri, İyilik için Bağlantı ve Sosyal Yardım başlıkları altında çeşitli hizmetler sunmaktadır.

GSMA'dan Avrupa'da Spektrum Fiyatlandırması ve Yenilemeler Raporu

GSMA Intelligence tarafından yayımlanan Avrupa'da Spektrum Fiyatlandırması ve Yenilemeler başlıklı rapor ile Avrupa'nın uzun süredir benimsediği spektrum fiyatlandırma yaklaşımının, günümüzde mobil sektörün karşı karşıya olduğu yatırım baskılarına nasıl katkıda bulunduğunu ortaya koyulmuştur. Analizler, toplam spektrum maliyetlerinin son on yılda keskin biçimde arttığını ve günümüzde mobil işletmecilerin yinelenen gelirlerinin %8'ine ulaştığını göstermiştir.

Bu bulgular, Avrupa'nın küresel rakipleriyle arasındaki farkı kapatma baskısının arttığı bir dönemde ortaya çıkmıştır. Günümüzde Avrupalıların yalnızca %2'si 5G SA hizmetlerini kullanmakta iken, bu oran Çin'de %77'ye, Amerika Birleşik Devletleri'nde ise yaklaşık %25'e ulaşmıştır. Dijital Ağlar Yasası'nın (Digital Networks Act) gündemde olması, Avrupa için yön değişikliği açısından zamanlı bir fırsat sunmuştur. Ayrıca, önümüzdeki on yıl içinde 500'den fazla spektrum lisansının yenilenmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu lisanslar, mevcut kapsama ve hizmetler açısından kritik öneme sahip olmuş; büyük ölçüde, Avrupa'daki 470 milyon mobil internet kullanıcılarına hizmet vermeyi sürdüren 3G ve 4G ağlarını kapsamış ve kritik yatırımların önünü açabilecek önemli bir kaldıraç işlevi görmüştür.

Mevcut politikalar ve güncel fiyatlar altında, operatörlerin 2035 yılına kadar toplam 105 milyar Avro spektrum maliyetiyle karşı karşıya kalmaları beklenmiştir. Yenileme

yaklaşımlarının reforme edilmesi hâlinde bu tutar 30 milyar Avroya kadar azaltılabilecek; daha sınırlı düzenlemeler dahi yaklaşık 20 milyar Avro tasarruf sağlayabilecektir. Bu tasarruflar, Avrupa'nın süregelen yatırım açığının kısmen giderilmesinde kullanılabilecektir. Daha akılcı spektrum yenileme politikaları sayesinde 20 ya da 30 milyar Avro serbest bırakılması durumunda, işletmecilerin mevcut tüm 5G ağlarını 5G SA'ya yükseltmek için gerekli çalışmaları karşılayabilmeleri mümkün olabilecek; bu da hızlarda %23'e varan artışlar sağlayacak ve önümüzdeki on yılda 75 milyar Avroya kadar ek gayrisafi yurt içi hasıla artışı sunacaktır. Ancak bu tasarrufların sağlanabilmesi, politika reformlarını ve lisanslama ile yenilemelere ilişkin bütüncül bir Avrupa yaklaşımını gerektirmektedir.

Bununla birlikte raporda, Avrupa'nın 5G yolculuğunda geride kaldığı ifade edilmiş, alınan spektrum kararları 2030'lu yıllarda hayata geçirilmesi öngörülen yeni nesil bağlantı teknolojisi olan 6G'nin başlatılması ve gelişimi üzerinde de doğrudan etkili olacağı belirtilmiştir. Ayrıca, beklenen talep doğrultusunda, ağların tıkanmaması için Avrupa'nın 2030 yılına kadar mobil işletmecilere en az 2 GHz orta bant spektrum sağlaması gerektiği; 2035 yılına gelindiğinde ise bu ihtiyacın 3 GHz'e çıkabileceği değerlendirilmiştir. Raporda, gelecek yıl gündemde olacak Dijital Ağlar Yasası'nın anlamlı reformlar için önemli bir fırsat sunduğu vurgulanmış ve AB politika yapıcılarının Avrupa'nın dijital geleceğini önceliklendirmesi amacıyla aşağıdaki öneriler sıralanmıştır;

- Yenileme değerlendirmelerinde öngörülebilirliğin ve yatırım teşviklerinin artırılmasının önceliklendirilmesi,
- İdari uzatmalar yoluyla yenileme süreçlerinin sadeleştirilmesi ve optimize edilmesi,
- Lisansların süresiz biçimde otomatik olarak yenilenmesi,
- Yeni bir işletmeciye veya yerel kullanıma spektrum tahsis edilmemesi,
- Lisansların sona erme tarihinden çok önce yenilenmesi,

- Tanımlı ve ulaşılabilir bağlantı hedeflerinin gerekli olduğu alanlarda mobil sektörle etkileşim kurulması.⁵⁸

⁵⁸ 09.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gsma.com/newsroom/press-release/smarter-spectrum-policies-could-ease-europes-mobile-investment-needs-new-gsma-report-finds/> adresinden ulaşılabilir.

UPU

Dünya Posta Birliği UPU (Universal Postal Union), aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 22 ülke tarafından 1874 yılında kurulmuştur. UPU, 1948 yılından itibaren Birleşmiş Milletler'in bir uzmanlık örgütü olarak faaliyet göstermektedir. Dünya Posta Birliğinin görevleri; posta gönderilerinin birbiriyle bağlantılı şebekelerden oluşan tek bir posta alanı dâhilinde serbestçe dolaşımını, posta alanında standartların belirlenmesi ve teknolojinin teşvik edilmesi, üyeleri arasında uluslararası iş birliğini ve tüketici ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaktır. Merkezi İsviçre'nin Bern şehrinde bulunmaktadır.

Posta Sektöründe Kadın İstahdımının Güçlendirilmesi

2018 yılında başlatılan UPU Toplumsal Burs Programı, posta sektöründe kadın liderlerin güçlendirilmesine yönelik önemli girişimlerden biri hâline gelmiştir. Program, UPU'nun toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlendirilmesi politikasını kapasite geliştirme faaliyetlerine entegre etmiş; kadın profesyonellere uluslararası deneyim, liderlik gelişimi ve Birliğin karar alma mekanizmalarına doğrudan katılım imkânı sunmuştur. Bu yaklaşım sayesinde toplumsal cinsiyet eşitliği, UPU'nun temel faaliyet alanlarıyla eş zamanlı olarak ele alınmıştır.

8–19 Eylül 2025 tarihleri arasında Dubai'de düzenlenen 28. Evrensel Posta Kongresi kapsamında burs programı, beş UPU bölgesini temsilen altı üst düzey kadın yöneticiyi bir araya getirmiştir. Katılımcılar, kongrenin ilk haftasında sektörün güncel sorunları ve fırsatlarına ilişkin doğrudan deneyim kazanmıştır. Program, gönüllü katkılarla finanse edilmiş ve başarılı kadın liderlerin kongre çalışmalarına aktif katılımını sağlamıştır. Katılımcıların, UPU'nun karar alma süreçlerini yerinde gözlemlemesi ve küresel posta camiası içinde mesleki ağlarını genişletmesi hedeflenmiştir.

Bursiyerlerin programı; genel kurul ve komite toplantılarına katılım, ikili görüşmeler, medya etkileşimleri ve bakanlar, düzenleyici kurum temsilcileri ile posta işletmelerinin

üst düzey yöneticileriyle temasları içermiştir. Katılımcılar, bu süreçte küresel düzeyde alınan kararların ulusal düzeydeki uygulamalara etkisini daha iyi kavramıştır.

Program, yalnızca görünürlük sağlamamış; aynı zamanda kadın liderlerin kendi kurumlarında daha güçlü ve kapsayıcı liderlik yaklaşımları geliştirmesine katkıda bulunmuştur. Deneyimler, empati ve adalet temelli liderliğin, müşteri odaklı ve yenilikçi posta hizmetleri için kritik olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, programın stratejik iş birliklerini güçlendirdiği ve bölgesel posta ağlarının modernleşmesine ilham verdiği değerlendirilmiştir.

2018 yılından bu yana burs programı, UPU faaliyetleriyle bağıni sürdüren geniş bir kadın liderler ağı oluşturmıştır. Eski bursiyerlerin bir kısmı daha üst görevlere atanmış, mentorluk mekanizmaları kurmuş ve kurumlarında toplumsal cinsiyet eşitliğini kurumsallaştıran girişimlere öncülük etmiştir. Bu gelişmeler, kadın liderliğine yapılan yatırımın çarpan etkisini açıkça göstermiştir.

Tüm burs dönemlerinin gönüllü katkılarla finanse edilmiş olduğu dikkate alındığında, programın sürdürülebilirliği ve genişletilmesi için üye ülkeler ile paydaşların desteği önemini korumuştur. Bu kapsamda kaynak geliştirme faaliyetleri öncelikli alanlardan biri olmuştur. Burs programını tamamlayıcı nitelikte olarak, Mart 2025'te başlatılan ve 54 ülkeden 160'tan fazla uzmanın tamamladığı eğitim programı da kadınların güçlendirilmesine katkı sağlamıştır.

UPU'nun gelecek kapasite geliştirme döneminde de kadınların güçlendirilmesi temel önceliklerden biri olmaya devam etmiştir. Toplumsal cinsiyet burs programı, Kongre ve Konsey edisyonlarıyla birlikte, daha kapsayıcı, yenilikçi ve sürdürülebilir bir posta sektörünün inşasında dönüştürücü bir araç olmayı sürdürmüştür.⁵⁹

⁵⁹ 29.12.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.upu.int/en/news/2025/december/empowering-women-in-the-postal-sector-upu-gender-fellowship-at-the-dubai-congress> adresinden ulaşılabilir.